

Wniosek Wenezueli na konferencji panamerykańskiej w Bogocie

Plebiscyt w koloniach europejskich na zachodniej półkuli?

Obawy małych republik

Państwa południowo-amerykańskie zagrożone ekspansją U. S. A.

Nowy Jork (PAP) Delegat Wenezueli, Romulo Betancourt, wystąpił na konferencji panamerykańskiej w Bogocie z wnioskiem o przeprowadzenie plebiscytu na wszystkich terytoriach spornych półkuli zachodniej.

Projekt delegata wenezuelskiego ma umożliwić ludności zdecydowanie o swych losach zgodnie z własną wolą. Betancourt, jeden z byłych prezydentów Wenezueli, stał na stanowisku, że zgodnie

z Kartą Atlantyką należy zlikwidować wszystkie kolonie państw europejskich na półkuli zachodniej.

Betancourt otrzymał ostatnio pismo od konspiracyjnego dyktatoratu Gwiny euro-

pejskiej (kolonii brytyjskich, francuskich i holenderskich na północno-wschodnim wybrzeżu Południowej Ameryki) z prośbą o domaganie się niepodległości dla tych terytoriów.

Newy Jork (PAP). Wpływy dziennik urugwajski „El Debate” krytykuje dążenia USA na konferencji w Bogocie, wyrażając poważne obawy z powodu coraz większego uzależnienia państw Ameryki Łacińskiej od Stanów Zjednoczonych. Dziennik pisze m. in., że podpisanie sojuszu wojskowego i zgoda na utworzenie organu ponadpaństwowego, kontrolującego siły zbrojne państw Ameryki Łacińskiej, oznacza udział w charakterze satelitów w awanturze politycznej imperialistycznej USA w Europie i Azji. Prawda ta jest starannie ukrywana pod pozorami obrony demokracji i cywilizacji.

Jednocześnie monopole amerykańskie usiłują podporządkować przemysł i handel republik Ameryki Łacińskiej swoim interesom finansowym. Bankierzy USA — pisze dziennik — proponują nam miliony dolarów pod warunkiem jednak udzielenia różnych gwa-

rancji dla ich inwestycji. Innymi słowy, żądają oni przyznania sobie całkowitej swobody machinacji finansowych na naszym terenie. Jeżeli żądania te zostałyby spełnione, państwa Ameryki Łacińskiej wpadną w zależność kolonialną od USA — znacznie niższą, niż ta jakiej doświadczyły ostatnio republiki środkowo-amerykańskie.

Przemówienie delegata Polski

Nie angażować autorytetu UNESCO

w bankructwo t. zw. reedukacji w zachodnich Niemczech

Paryż (PAP). W toku obrad Komitetu Wykonawczego UNESCO postanowiono przekazać sprawę rozciągnięcia działalności UNESCO na Niemcy — Komitetowi Programowemu. Komitet ten, do którego dokooptowano delegatów polskiego i chińskiego przedstawi ostateczne wnioski konferencji generalnej, która odbędzie się w listopadzie br. w Bejrucie. Decyzja ta została poprzedzona dyskusją nad planem wicedyrektora generalnego UNESCO b. funkcyjna-

riusza Departamentu Stanu Lawesa, w myśl którego miało dojść do nawiązania niezłocznie współpracy UNESCO z komendantami stref zachodnich Niemiec w zakresie organizowania obozów mieszanych z udziałem młodzieży niemieckiej, dopuszczenia stypendystów niemieckich do seminariów UNESCO w Paryżu, udziału w wizji podręczników niemieckich.

Delegat polski Henryk Birecki wystąpił przeciwko projektowi Lawesa, podkreślając, że UNESCO nie może pokrywać swoim autorytetem bankructwa tzw. reedukacji w strefach zachodnich Niemiec i że sekretariat UNESCO nie był upoważniony do angażowania się w tych sprawach. Stanowisko delegata polskiego poparte zostało przez przedstawicieli innych krajów, za wyjątkiem delegata angielskiego i amerykańskiego. W ostatecznym wyniku debat, Komitet Wykonawczy upoważnił Komitet Programowy do stałej kontroli nad sekretariatem UNESCO w kwestiach, dotyczących Niemiec.

Na wniosek delegata polskiego powierzono również Komitetowi Programowemu zbadanie, możliwości działania UNESCO w Japonii.

W końcu sesji delegat polski ostry napietował rząd chilijski za prześladowanie intelektualistów demokratów, którego ofiarą padł również najwybitniejszy poeta Ameryki Południowej Paulo Neruda, ukrywający się obecnie przed policją chilijską.

Pierwsi Westfalacy już przybyli

Szczecin (PAP). W nocy z 4 na 5 bm. przybył z Westfali pociąg wadłowy, przywożąc pierwszą partię reemigrantów, składającą się z 55 rodzin i 38 osób samotnych. Na dworcu w Turzynie (dzielnica Szczecina) nastąpiło uroczyste powitanie przybyłych przez władze PUR-u.

Nowy most na Bugu

Warszawa (PAP). Firma „Mostostal” rozpoczęła roboty przygotowawcze do montażu nowego mostu na Bugu koło Fronolowa.

Front Ludowy we Włoszech utrwali zdobycze demokracji

Rzym (PAP). Kampania wyborcza we Włoszech w dniu wczorajszym miała na ogół przebieg spokojny. Jedyne w Genui na wiecu Movimento Sociale doszło do starcia z policją, która zamiast pociągnąć do odpowiedzialności przemawiającego działacza, za apologetę faszyzmu, co zgodnie z konstytucją podlega karze, — rozpoczęła rozpraszanie słuchaczy, którzy chcieli przeskoczyć mównicę. W trakcie incydentu policja użyła broni.

Dziennik „Unita” opublikował wiadomość z Togliattim po jego powrocie z Włoch południowych, gdzie przebywał około tygodnia w związku z kampanią.

Togliatti oświadczył, że podróż po Włoszech południowych wywarła na nim głębokie wrażenie, przekonując o decydujących zmianach, jakie zaszły wśród szerokich mas robotniczych. Masy te porzuciły swoje dotychczasowe stanowisko ulegania klasom reakcyjnym. „Jeśli powiedzie się nam — powiedział Togliatti — a jesteśmy pewni, że nam się powiedzie — umocnić postęp demokratyczny we Włoszech południowych, możemy uważać, że panowanie sprawiedliwości zapewnione będzie na daleką przyszłość.”

W Catanii i Palermo przemawiał przywódca socjalistów włoskich Nenni, który oświadczył, że ustroj demokratyczny-republikański, stworzony przez masy ludowe znajduje się obecnie w niebezpieczeństwie. Niebezpieczeństwo to minie w wypadku zwycięstwa Frontu Ludowego.

Nenni stwierdził, że Włochy potrzebują pomocy, jednakże naród włoski dopiero za pośrednictwem nowego parlamentu, który będzie wybrany, zajmie odpowiednie stanowisko wobec zagadnienia pomocy za granicą. Nenni podkreślił, że choć że rośnie nie tylko w Stanach Zjednoczonych, lecz również w Związku Radzieckim, a węgiel można na być nie tylko w Stanach Zjednoczonych, lecz również w Polsce i Anglii.

Pietro Nenni uległ wypadkowi

Rzym (API). Przywódca włoskiej partii socjalistycznej, Pietro Nenni, uległ wczoraj wieczorem wypadkowi samochodowemu w Guardia Angiano, nieopodal Catanii, na Sycylii.

Nenni przewieziony został do szpitala. Jak dotąd brak wiadomości o stanie jego zdrowia, jak również o przyczynach wypadku.

Delegacja holenderska w Moskwie

Amsterdam (API). Holenderska delegacja handlowa, złożona z 8 osób, udała się wczoraj samolotem przez Sztokholm do Moskwy. Delegacja przeprowadziła w stolicy ZSRR rokowania z rządem radzieckim na temat zakupów pszenicy w zamian za przemysłowe wyroby holenderskie.

Projekt porozumienia czterech w sprawie traktatu pokojowego z Austrią

Londyn (PAP). Rzecznik Foreign Office w sprawozdaniu z konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych podkreślił, że do posiedzenia poniedziałkowym zaistniała nadzieja na ostateczne porozumienie pomiędzy przedstawicielami 4 mocarstw w sprawie własności niemieckiej w Austrii. Na wstępie posiedzenia delegat brytyjski oświadczył, że gotów jest poprzeć poważne wystąpienie ZSRR w sprawie produkcji ropy w Austrii. Delegat brytyjski zaproponował Związkowi Radzieckiemu 15-40% produkcji ropy w Austrii. Początkowe żądania radzieckie wynosiły 60 proc. tej produkcji. Po odbyciu dyskusji w tej sprawie, wszystkie 4 delegacje zgodziły się na następujące warunki:

- 1) ZSRR otrzyma zakłady niemieckie, z których 50-60% produkcji pójdzie na rzecz odszkodowań dla ZSRR.
- 2) Okres ważności kontraktów będzie wynosił 30 lat dla istniejących już zakładów. Rafinerie, których zdolność produkcyjna wynosi obecnie około 420 tysięcy ton rocznie, przejdą na własność Związku Radzieckiego.

Przechodząc z kolei do spraw własności niemieckiego towarzystwa żeglugowego na Dunaju, delegat radziecki Korkomow oświadczył, że jest skłonny do kompromisu w tej sprawie. Delegat radziecki zaproponował, aby własność towarzystwa żeglugowego, znajdującego się na terenie Austrii wschodniej, okupowanej przez wojska radzieckie, oraz własność towarzystwa, znajdującego się poza granicami Austrii, — przeszły na własność Związku Radzieckiego. Tak więc na skutek nowej propozycji, Związek Radziecki rezygnuje z pretensji do własności towarzystwa, znajdującego się na terenie okupowanym przez Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone i Francję. Pierwotnie Związek Radziecki domagał się 20% tego mienia, a obecnie zgadza się, by pozostało ono w posiadaniu Austrii.

Delegacje uniwersytetów całego świata na uroczystościach jubileuszowych w Pradze

Praga (PAP). Uroczystości jubileuszowe Uniwersytetu Karola w Pradze rozpoczęły się uroczystym nabożeństwem w Katedrze św. Wita. Na nabożeństwo przybyło 50 członków senatu akademickiego z rektorem dr Bydzowskim na czele. Następnie członkowie senatu akademickiego w towarzystwie arcybiskupa dr Józefa Berapa złożyli hołd na grobie założyciela uniwersytetu króla Karola IV na zamku Hradczany.

W sali Władysława na Zamku Praskim odbyła się uroczysta akademicka z udziałem profesorów i studentów Uniwersytetu Karola oraz licznych gości honorowych, w tym przedstawicieli prezydenta republiki, kościołów oraz innych wyższych uczelni czeskosłowackich i zagranicznych. W imieniu rządu obecny był minister oświaty profesor Zdenek Nejedlý.

Praga (PAP). W związku z obchodem 600-letniej rocznicy założenia Uniwersytetu Karola, przybywają do Pragi liczne delegacje świata naukowego ze wszystkich krajów. Oczekiwany jest przyjazd rektorów Sorbony, uniwersytetów Grenoble, Marsylii, Lille, Lyonu i Montpellier. Nadto przybywają do Pragi reprezentanci uniwersytetów polskich, jugosłowiańskich, austriackich, bułgarskich, rumuńskich, węgierskich, belgijskich, egipskich, tureckich, włoskich, duńskich. W uroczystościach wezmą również udział przedstawiciele wyższych uczelni Związku Radzieckiego. Akademii Nauk ZSRR oraz 22 uniwersytetów amerykańskich.

Grecko-turecka współpraca leży w interesie Stanów Zjednoczonych

Ateny (API). Dwa kraje, które otrzymują olbrzymią pomoc wojskową od Stanów Zjedn., i których rządy uchodzą za jedne z najbardziej wstecznych w Europie, doszły wczoraj, za pośrednictwem swych oficjalnych przedstawicieli, do porozumienia w sprawach polityki wewnętrznej i zagranicznej. Po czterodniowych rozmowach ministrowie spraw zagr. Grecji i Turcji doszli do przekonania, że między obu państwami zacieśnić należy współpracę gospodarczą i kulturalną.

Obserwatorzy polityczni przypuszczają, że rozmowy ministra tureckiego, Sadaka i greckiego — Tsaldarisa, są wstępem do zawarcia sojuszu wojskowego, którego

Powstańcy rozstrzelani w Grecji

Londyn (PAP). Jak donosi agencja Reutersa sąd wojskowy w Atenach skazał na śmierć 7 osób oskarżonych o udział w akcji powstańczej. Również w Larissie zapadło 7 wyroków śmierci przeciwko uczestnikom tej akcji. W Salonikach zapowiedziano proces 73 osób oskarżonych o działalność na rzecz powstańców.

Uparty Churchill i zarozumiały de Gaulle

Opinie prez. Roosevelta o obcych mężach stanu

Londyn (API). „Doskonale dochodziłem do porozumienia ze Stalinem. Jest to człowiek o nieugiętej sile woli, i nigdy go nie opuszcza dobry humor. Jest on prawdziwym odbi-

ciem narodu rosyjskiego”. Taką opinię o Stalinie wydał na konferencji w Teheranie w 1943 r. zmarły prezydent St. Zjednoczonych Franklin Roosevelt. Zawarta jest ona w pamiętnikach Hatchera o prez. Rooseveltcie, obejmujących opinie zmarłego o wybitnych mężach stanu ostatniego okresu.

Hatch, którego biografia oparta jest często na dosłownych zapisach, stwierdza, że Roosevelt czuł, że Stalin go lubi i że mu ufa. „Wprost przeciwnie było z Churchilllem — cytuje Roosevelt Hatch. Churchill nie lubił Stalina. Pewnego razu, gdy omawiano sprawę operacji „Overlord” (drugiego frontu) Stalin powiedział Churchillowi: „W czasie ostatniej wojny powiedział pan, że gotów jest pan walczyć z kimkolwiek, gdziekolwiek i kiedykolwiek. Teraz zaś się pan wycofuje. Gdzie tu logika?”

Hatch pisał, że Roosevelt i Churchill różnili się poważnie co do strategii wskutek tego, że Churchill pragnął poprowadzić inwazję przez Bałkany a nie od strony Francji. W 1944 r. gdy przygotowywano już inwazję, Churchill i sztab brytyjski starali się porzucić myśl projektowanej inwazji na Francję południową. Dopiero po rozmowie telefonicznej z Rooseveltem z Churchilllem, ten ostatni wycofał swą propozycję i stał się gorącym zwolennikiem staro-

Bardzo niepochlebnie wyrażał się Roosevelt o generale de Gaulle'u. Hatch pisał, że nie lubili się wzajemnie od momentu poznania się. Po wizycie w Waszyngtonie w lipcu 1944 r. Roosevelt powiedział: „facet jest cholernie zarozumiały (the fellow is so damned conceited). Raz wydaje mi się, że jest Joanną d'Arc, drugi raz — że jest Jerzym Clemenceaux. Powinien się zdecydować, kim chce być ostatecznie.”

Pamiętniki Hatchera mają wielką wartość, ponieważ manuskrypt był czytany i poprawiany przez żonę Roosevelta.

Tragiczne zderzenie dwóch samolotów w Berlinie

Berlin (PAP). 5 bm. przy chmurnej i deszczowej pogodzie nastąpiło zderzenie samolotu pasażerskiego brytyjskiego z samolotem radzieckim. Pasażerowie i załoga samolotu brytyjskiego oraz lotnik radziecki ponieśli śmierć. Oba samoloty spłonęły.

Władze radzieckie i brytyjskie prowadzą dochodzenia w tej sprawie.

Japończycy w armii Czang-Kai-Szeka

Moskwa (PAP). Według doniesień agencji Sinhua, oddziały wojsk armii ludowej w czasie walk w Mandżurii wzięły do niewoli kilku żołnierzy japońskich. Japończycy ci oświadczyli, że w armii Kuomintangowskiej służy wielu japończyków w charakterze tłumaczy, kierowców, obsługi karabinów maszynowych. Wchodzący oni w skład tzw. armii kwantuńskiej. Po kapitulacji Japonii zostali wcieleni do artylerii górskiej 52 armii Kuomintangu i brali udział w wielu bitwach w Mandżurii.

Gaston Fournier

(Korespondencja własna „Dziennika Zachodniego“)

Goebbels wiecznie żywy...

PARYŻ, w marcu

Walesając się po bulwarach pa-
ryskich liczyłem mijane kina i
stwierdziłem, że na 10 — 8 z nich
wyswietla filmy amerykańskie. Ty-
tuły tych filmów są przeważnie spe-
cjalne: „Jasnowłosa podpalaczka”,
„Boomerang”, „Serenada w Meksy-
ku”, „Czarny sztandar”, „Pożąd-
nie kobiet”. Na sześciu plakatach
reklamowych obok fotosów gwiazd
jako nieodłączny rekwizyt figuro-
wały rewolwery, na siódmym sze-
roko rozwarta brzytwa. Ośmy z ko-
lei był film „Monsieur Verdoux”.
Jest rzeczą ogólnie wiadomą, że
jego autor i producent Charlie Cha-

plin jest szkalowanym i prześlado-
wanym przez gang Hollywoodu, po-
nieważ każdym swym obrazem wy-
bija się ponad przeciętność i kro-
czy odważnie własnymi drogami.

Idąc dalej oglądam witryny księ-
garni. Tu biją w oczy tytuły ame-
rykańskich powieści drukowane na
barwnych okładkach w stylu pla-
katów filmowych. Henry Miller,
Faulkner, Hemingway, Caldwell,
tłumaczeni są na francuski. Obok
nich setki książeczek „Readers Di-
gest”. Przychodzi mi na myśl po-
wiedzenie Voltaire'a „książki rządzą
światem”. Zgadajmy sobie sprawę z
tego, jakie książki rządzą teraz
nami...

wany złośliwościami pod adresem
Związku Radzieckiego.

Witryny księgarni

Podczas gdy przeciętny Francuz
dobroduszny i raczej łatwowierny
wsiadając do autobusu lub pociągu
kupuje w kiosku tanie i wygodne
broszurki „Readers Digest”, księ-
garnie są zawojowane przez powie-
ściopisarzy amerykańskich. Taylor
Caldwell, królujący dziś wraz z je-
mu podobnymi innymi pisarzami
na witrynach sklepów księgarskich
w Paryżu, był wydawany w czasie
wojny w hitlerowskich Niemczech.
Ale to nie ma dzisiaj znaczenia.
Książki amerykańskie przeznaczone
na eksport są starannie dobrane
pod pewnym kątem widzenia: jest
to przede wszystkim literatura roz-
kładowa. Ci wszyscy pisarze, któ-
rych książki zalewają zachodnią
Europę, to fałszywi demokraci, fał-
szywi realisci, fałszywi moralisci,
fałszywi metafizycy. Twórczość ich
stanowi w niektórych wypadkach
towar przeznaczony jedynie na eks-
port, gdyż np. taki Henry Miller
jest w USA na indeksie. Stany Zje-
dnoczone bronią się przed nadmia-
rem literatury rynsztokowej zale-
wając ją bez skrępowań inne kraje.

Sensacja i blaga

Na jeszcze niższym stopniu niż
„Readers Digest” stoi działalność
sprzedawców, takiego np. Kraw-
cenki, który za dolary zaprzedał
się politykom amerykańskim i słu-
ży im pisząc tendencyjne powieści
i pamiętniki. Do tej samej kategorii
należy zaliczyć polityków, którzy po
opuszczeniu własnych krajów znaj-
dują schronienie w Ameryce i piszą

memuary, na kartkach których do-
puszczają się zdrady.

„Zarazie amerykańskiej” ulegli
niektórzy pisarze francuscy posłed-
niejszego gatunku, którzy — prze-
ważnie anonimowo — piszą maka-
bryczno-pornograficzne romanse,
zaopatrując je w etykietkę „tłuma-
czone z amerykańskiego” celem ko-
rzystniejszego spieniężenia tych o-
kropności. Oto zachęcające tytuły
paru takich nowości: „Płwam na
wasze groby”, „Umarli są wszyscy
jednakowo”, „Tańczący trup” itp.
Ktoś mógłby sobie zadać pytanie:
Czy cała literatura amerykańska
jest taka sama? Czy jakieś zbioro-
we szaleństwo ogarnęło ten naród?
Ach nie — po prostu wydał on za-
równo Roosevelta jak i Trumania,
Wallacea jak i Marshalla. Jest w
Stanach wiele solidnych i dyna-
micznych nowych talentów pisar-
skich: Frost, Sillan, Foster, który
napisał swoje wspaniałe „Kartki z
życia robotnika”. Ale takich auto-
rów się nie tłumaczy. Nie pokazuje
się Europie pisarzy postępowych,
przeciwników rasizmu i zacofania
politycznego.

W czasie okupacji hitlerowskiej
niebezpieczeństwem jeszcze groźniej-
szym od prześladowań i zbrodni
SS-manów była ta straszliwa fala
demoralizacji, zalewająca cały kraj
i dążąca do moralnego zniszczenia
ludzi, do zatracenia w nich poczu-
cia człowieczeństwa. Obecnie grozi
nam to niebezpieczeństwo, aczkol-
wiek metody postępowania są od-
mienne.

Amerykański dziennik po francusku

Kto z przeciętnych obywateli in-
teresuje się traktatem handlowym

między dwoma państwami? Jest
to dziedzina dostępna jedynie dla
specjalistów. Ale w konsekwencji
zawartych umów zaczynają się za-
mykać fabryki i pracownie, znikają
z księgarni książki autorów fran-
cuskich, z braku papieru czasopis-
ma zamierają powoli. Prasa krajo-
wa staje się niepotrzebna gdy „New
York Herald Tribune” zamierza
wypuścić w Paryżu „specjalne wy-
danie francuskie”.

Cóż może być bardziej pewnego
nad podpisy pp. Bluma i Byrnesa
nad paragrafami między państwowej
umowy. A okazuje się, że zadaje
ona śmiertelny cios kinematografii
francuskiej.

Zilustruje nam to trochę cyfr. W
pierwszym kwartale 1947 roku wy-
produkowano 27 filmów francuskich
w pierwszym kwartale 1948 — tylko
9. Rynek francuski może wchłoniąć
300 filmów rocznie. Tymczasem w
ostatnim półroczu 284 filmu amery-
kańskie zostały przepuszczone przez
cenzurę. Film francuski bezpo-
średnio po oswojeniu kraju w nie-
słychanie trudnych warunkach roz-
począł intensywną pracę i zdołał
wyprodukować kilka obrazów ocie-
nionych jako arcydzieła sztuki fil-

mowej. To stało się jego przekle-
ństwem, gdyż ściągano nań uwagę
filmowców amerykańskich i spowo-
dowało sprzeciw odnoszących czynni-
ków USA. Obecnie trzy czwarte
dotkniętych bezrobociem. Sprawa na
brała posmaku prawdziwego skan-
dalu i stała się powodem licznych
interpelacji w parlamencie, tak iż
ostatecznie rząd musiał się zwrócić
do swego kontrahenta z prośbą o
anulowanie lub przynajmniej sko-
rygowanie sławetnej umowy Blum
— Byrnes. Ale czy rząd amerykan-
ski zgodzi się na to?

Niedawno minister sprawiedli-
wości, przemawiając w parlamencie,
oświadczył, że przestępczość wśród
młodocianych jest wprost zastras-
zająca i należy rozstrzelać nad nimi
czujną opiekę zwracając, między
innymi, baczną uwagę na publika-
cję dla młodzieży. A czy filmy re-
klamujące się przy pomocy rewol-
werów i brzytwy, filmy o ponurej
lub beznadziejnej treści są czynni-
kiem mniej demoralizującym? Czy
przypadkowo nie są one jednym z
potężnych czynników destrukcyjnej
akcji zapoczątkowanej przez Goeb-
belsa?

Kłamstwo Mikołajczyka

I na każdym kroku kłamstwo.
kłamstwo... W archiwach niemiec-
kich wśród wielu innych dokumen-
tów oświadczenie dokonane na
jednej z ulic Warszawy, przedsta-
wiającej dwóch ludzi rozstrzelanych
pod murem kamienicy. Zdjęcie
to było reproduktowane przez
prasę francuską.

A oto jaki pożytek zrobiła z niego
prasa amerykańska. W jednym z

czasopiśmie tłumiejszych ukazują się
w druku pamiętniki Mikołajczyka.
Poszczególne rozdziały tych pamięt-
ników noszą wielomówiące tytuły:
„Dokument o zasadniczym znacze-
niu”, „Dlaczego opuściłem mój
kraj”, „Terror”. Wymienione wyżej
zdjęcie zostało użyte jako
ilustracja „terroru” w Polsce...

Gaston Fournier

Zalew literatury brukowej

Najstraszniejszym wytworem hit-
leryzmu był Goebbels. Niebezpie-
czeństwo hitleryzmu dopóty nie zni-
knie, dopóki nie zginie duch Goeb-
belsa. Jego metody są wciąż żywe.
Są one niezwykle proste. Polegają
na wprężeniu w służbę kłamstwa
wszystkiego.

Specjaliści amerykańscy postawili
sobie za cel dokładne ogłupienie
Francji i w ciągu jednego roku uru-
chomili kolosalny aparat propagan-
dowy przy użyciu środków, pozos-
tawiających za sobą daleko w tyle
metody Forda i fabrykantów kon-
serw mięsnych w Chicago.

Było to dosyć zuchwałe przedsię-
wzięcie takie porwanie się na jed-
ną z najstarszych i najdumniejs-
zych cywilizacji europejskich, na
tak bogatą i piękną literaturę, na
tak bogatą i subtelna filozofię, na
wyrafinowaną kulturę i przeciw-
stawiającą wszystkim tym atutom
nawnie historię Armii Zbawie-
nia, drobniejszą moralność
Beniamina Franklina i istny zalew
literatury brukowej. Zuchwaństwo
i potęga pamiętają się jednak bez
granic. Rząd francuski ugiął się
przed żadaniami Stanów Zjednoczo-
nych, stał się mu posłusznym, nie
potrafił obronić naszego dorobku.

Poezja

i „Readers Digest”

Leży przede mną skromne wy-
dawnictwo zatytułowane „Poezja
44”. Od 4 lat Pierre Saghers, bory-
kający się z różnorodnymi trudno-
ściami, wydawał przegląd poetycki.
Przeżywał on okupację, zajmując
przez cały ten czas odważnie i godnie
stanowisko, publikując utwory pi-
sarzy tej miary co Aragon, Pierre
Emanuel i Louis Masson. Leżący
przedemną numer jest ostatnim.
Zegnął się ze swymi czytelnikami.
Najwydawszy stwierdza: „Abu mój
prowadzić dalej wydawnictwo, mu-
sieliśmy sprzedać każdy numer
po 160 franków, podczas gdy zeszy-

ty „Readers Digest” kosztują po
25 franków.”

Polityka drogiego i ograniczonego
w ilości papieru narzuca rządowi
francuskiemu uniemożliwia w prak-
tyce wydawanie przeglądów literac-
kich lub niezależnych czasopism.
Tymczasem publikacje amerykań-
skie mogą być drukowane na papie-
rze francuskim bez ograniczeń.
„Readers Digest” wychodzi w ilości
około 800 tysięcy egzemplarzy i
każdy z nich posiada około 200 stro-
nic tekstu na pięknym papierze
kredowym.

„Readers Digest” wydawany jest
niemal we wszystkich językach
świata i przyczynia się do komple-
tnego ogłupienia całych narodów.
Wydawnictwo to jest wykładnikiem
kolosalnej akcji antydemokratycznej
i antysocjalnej, która potencjalnie
dolarowi otumaniają swój własny
naród przyczyniając się do ich zys-
ków, a także inne narody, którymi
chcą się posłużyć dla zaspokojenia
swego pragnienia panowania nad
światem. Cyfry nakładu „Readers
Digest”: wydanie brytyjskie — 1
milion egz., wydanie hiszpańskie —
850 tysięcy egz., wydanie szwedz-
kie — 275 tysięcy, arabskie — 125
tysięcy. Wydawnictwo jest przysto-
sowane do poziomu politycznego
uświadomienia w każdym poszcze-
gólnym kraju oraz do celów, jakie
pragnie osiągnąć w tym kraju rząd
USA. Węć na przykład w wydaw-
nictwie amerykańskim i hiszpań-
skim szkolano się będzie Francu-
ski Ruch Oporu, ponieważ był on
zarazem na wkrótce demokratycznym.

W numerze hiszpańskim z wrze-
śnia ambasador Bullit napisze w ar-
tykule poświęconym Francji: „W
miarę ustępowania wojsk niemiec-
kich z terenów francuskich komu-
nisi wzięli sobie za zadanie „oswo-
bodzić” banków. W ten sposób
miliony franków wpadły w ich rę-
ce.” Oczywiście, w wydaniu fran-
cuskim brak tego artykułu. Został
on zastąpiony przez inny naskipko-

„Chciałbym Wam przypomnieć,
że tworząc naszą Organizację, kil-
kakrotnie podkreślono koniecz-
ność współpracy i wzajemnego
konsultowania się zarówno pod-
czas wojny, jak w czasie pokoju.
Ale, Panowie, mówimy szczerze:
zagadnieniem zasadniczym jest
jedność wielkich mocarstw! Kil-
kakrotnie stwierdzono i powta-
rzano, że konieczna jest współpraca
wielkich mocarstw i ich wzaje-
mne konsultacje i porozumienia
zarówno w ciągu trwania wojny,
jak i podczas pokoju.

Deklaracja waszyngtońska z
dnia 1 stycznia 1942 roku stwier-
dziła to wyraźnie mówiąc, że
„każdy rząd zobowiązuje się wspó-

działać z innymi rządami podpi-
sującymi i nie zawierając z wro-
giem ani oddzielnego zawieszenia
broni, ani pokoju”. A Deklaracja
Moskiewska z dnia 30 paździer-
nika 1943 roku, którą cytuję do-
słownie, mówi:

„Wspólna akcja, podjęta w
celu dalszego prowadzenia woj-
ny z ich obojętnymi wrogami
będzie prowadzona w dalszym
ciągu dla zorganizowania i utr-
zymania pokoju i bezpieczeń-
stwa.”

A w Deklaracji Teherańskiej
z dnia 11 grudnia 1943 r. czytamy
co następuje:

„Stwierdzamy nasze niezłom-
ne postanowienie, że nasze na-
rody będą współpracowały
podczas wojny i w czasie po-
koju, który po niej nastąpi.”

Przypominacie sobie również, że
w wyniku Konferencji Krymskiej
trzy mocarstwa oświadczyły w
dniu 11 lutego 1945 r. co nastę-
puje:

„Nasza obecna konferencja
zorganizowana na Krymie, po-
nowienie potwierdziła nasze
wspólne postanowienie utrzy-
mania i wzmocnienia w okre-
sie nadechodzącego pokoju tej
jedności w celach i akcji, któ-
ra sprawiła, że zwycięstwo w
tej wojnie stało się dla Naró-
dów Zjednoczonych możliwe
i pewne. Sądzymy, że jest to

związku z sytuacją, jaka się wy-
tworzyła w Palestynie.

Zgromadzeniu Ogólnemu podle-
gają wszystkie organizacje „resor-
towe”, jak Rada Bezpieczeństwa,
Rada Powiernicza, Rada Ekono-
miczno-Społeczna itd., funkcje
łącznika spełnia Sekretariat Ge-
neralny z „premierem świata”
Trygwe Lie na czele.

Najważniejszą stałą instytucją
Narodów Zjednoczonych jest Rada
Bezpieczeństwa, składająca się
z 5 stałych i 6 niestałych człon-
ków. Stałymi członkami Rady Bez-
pieczeństwa są wielkie mocar-
stwa: Chiny, Francja, Stany Zje-
dnoczone, Wielka Brytania i Zwią-
zek Radziecki. Niestali to w chwili
obecnej: Belgia, Kolumbia, Syria,
Kanada, Argentyna i Ukraina
(która weszła na miejsce, opróż-
nione przez Polskę). Rada Bezpie-
czeństwa jest organem powołanym
do rozpatrywania wszelkich
spraw i sporów mogących zagro-
zić pokojowi świata. Toteż na wo-
kandzie Rady Bezpieczeństwa
znajduje się sprawa faszystows-
kiej Hiszpanii, wojny domowej
w Palestynie, Grecji, Kaszmirze i
Indonezji.

Radzie Bezpieczeństwa podlega
Komisja Energii Atomowej i Stały
Komitet Wojskowy.

Rada Powiernicza powołana zo-
stała do zadecydowania o losie
kolonii i terenów mandatowych,
ewentualnego przejęcia ich pod

na drodze prawnej sporów mie-
dzy państwami, członkami Orga-
nizacji Narodów Zjednoczonych.

Wreszcie Organizacja Narodów
Zjednoczonych dla Spraw Wy-
chowania, Nauki i Sztuki, popu-
larnie zwana UNESCO (United
Nations Education Science and
Culture Organisation) zajmuje się
udostępnieniem zdobyczy nauko-
wych w skali międzynarodowej,
wymianą między państwami o-
siągnięć kulturalnych oraz zagad-
nieniem wychowania nowego czło-
wieka.

Jednym z najcenniejszych prze-
jawów działalności UNESCO jest
zaopatrzenie krajów zniszczonych
w czasie działań wojennych w
najpotrzebniejszy sprzęt i pomoce
naukowe, jak ławki, tablice, pod-
reczniki, laboratoria, a nawet ze-
szyty i ołówki.

Kronika kulturalna Śląska

KATOWICE (jmm). Woj. Rada
Kultury niezależnie od pracy Pre-
zydium i powołanych komisji ar-
tystycznych, rozsyła obecnie do wy-
bitniejszych działaczy kulturalnych
na Śląsku kwestionariusze, z prośbą
o wypowiedzenie się, na jak długi
okres należy układać plany poczy-
niań kulturalnych, jakie elementy
(dziedziny kulturalne) powinny być
przed wszystkim uwzględnione w
planie, oraz o nadesłanie własnych
planów ogólnych, względnie z po-
szczególnych dziedzin.

Woj. Wydział Kultury i Sztuki
inicjuje wymianę kulturalną mie-
dzy największymi skupiskami ro-
botniczymi w Polsce, a mianowicie
między Śląskiem i Łodzią. Konfe-
rencje zainteresowanych w tym
zaagowaniu zwołano na czwartek
8 bm.

Związek Weteranów Powstań Ślą-
skich ogłosi w najbliższym czasie
konkurs na hymn powstańczy i na
utwór sceniczny o tematyce zwią-
zanej z powstańcami śląskimi.

Prezydium WRK zamierza w naj-
bliższym czasie podjąć studia nad
budownictwem przemysłem artystycznym
na Śląsku. WRK stara się zagadnie-
niem tym zainteresować CUP, aby
uzyskaniem stąd funduszy po-
przeć niektóre z istniejących war-
sztatów, względnie pociągnąć do dzia-
łalności warsztaty ważne z punktu
widzenia utrzymania pewnych ro-
dzajów chałupniczego przemysłu ar-
tystycznego, jak np. smycerstwo,
piernikarstwo ludowe, srebrnictwo,
kacikowo wełniane, karonkarstwo.

Przed wyborami we Włoszech

Widowisko za trzy grosze

Rzym, w kwietniu.

Przedstawienie się rozpoczęło.
Wytrawny inscenizator z oceanu
nadał widowisku wiele dy-
daktyczny charakter. Niechaj z
początkowego spektaklu Włosi wy-
ciągają wnioski, które pozwolą
de Gaspariemu wyciągnąć z urn
wyborczych mandaty.

Nowy Don Juan

Za dekoracje służą jednostki
floty amerykańskiej na M. Śród-
ziemnym i mające w dali brzo-
gi Malty, niedawnego bastionu
lwa brytyjskiego — obecnie ba-
zy drapieżnika amerykańskiego.
Pelen patosu prolog Marshalla
zapowiedział pomoc: dobrobyt i
uprzejmowanie. Obietnice nie
okazały się cześć. Dla pobudzenia
produkcji przemysłowej Dep. Sta-
nu zapowiedział wysłanie do
Włoch... dwóch transportów pa-
pierosów.

Cukierki daje się grzesznym
dzieciom. Podobnie i papierosy
przybada tylko w tym wypadku,
jesli Włosi okaza się grzeszni i
złożą swe głosy zgodnie z życe-
niami wielkodusznych dobroczyń-
ców z Wall Street.

W akcie pierwszym widowiska
wystąpił profesor, który po dłu-
gich tarapatkach odnalazł swa dro-
gę życiową. Z zawodu jest bo-
powołania zaś aktorem.

Jak niedawno z talentem ode-
grał rolę rzeźnika wolnego mia-
nięcejsem przejęciem wystąpił w
kreacji rzeźnika Triestu dla
Włoch. Najlepszy odtwórca Don

Juana nie potrafili by z równą łat-
wością porzucić swych dawnych
kochanek.

Biada, cykliści!

Mistrzowi z Turynu zawtór-
wali orkiestra. Smętnymi dźwię-
kami fletu ozwały się tragiczne
wieści. Gdy Front Ludowy zwycię-
żył, co was czeka! O nieszcze-
śliwi cykliści! Skończą się piękne
wycieczki rowerowe. Zabierze się
wam wszystkie rowery!

O biedni boys hotelowi! Któż
zostawiać wam będzie suto na-
piwki? Żelazna kurtyna zagrozi
drogę turystom.

O biedni restauratorzy, hotelar-
ze, sprzedawcy autentycznych
pamiątek z Capri, produkowanych
w fabryczce pod Mediolanem —
kogoż będziecie nabierać?

Widzowie amerykańskiej im-
prezy nie składają się jednak wy-
łącznie z miłośników sportu dwu-
kołowego i z ludzi gościnnie wi-
tających turystów.

Robotnicy włoscy nie reagują
na teatralne tricki.

Kupiectwo opowiada się za zwy-
cięzcą. Nie wie tylko, kto zwycię-
ży.

Cyfry i spaghetti wyborcze

Wróżyć jest trudno. Stwierdzić
można tylko, że w wyborach z
1946 r. komuniści osiągnęli 4,3 mi-
lionów głosów, a socjaliści 4,7 mil.
Chadecja otrzymała wówczas 8
mil. głosów. Obecnie sami komu-
nisi mogą uzyskać 6 mil. Socja-
liści Nenni 3 mil. De Gasperi 9
mil. Wytrawni obserwatorzy
twierdzą, że Front Ludowy może

liczyć na 11 mil. głosów, Chade-
cja zaś plus saragatowcy 10 mil.

Opinię tę podziela i Dep. Sta-
nu w USA. Dlatego w ostatnich
miesiącach zwiększono policję do
160.000 ludzi. Rozporządza ona 200
wozami pancernymi i ogromną
ilością — naturalnie amerykań-
skich — jeepów. Ta policja na
usługach de Gaspariego będzie na
pewno sprawniej działać, jak je-
dyna brygada Chadecji, która
walczyła z Niemcami.

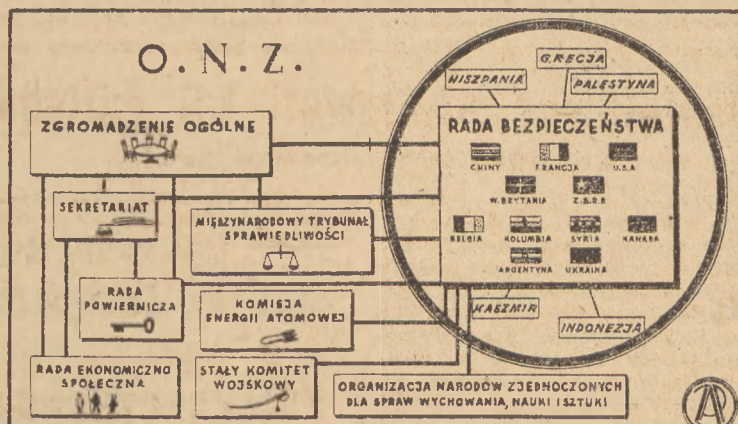
Ci jednak, którzy naprawdę
przelewali krew za wolność, nie
ustrasza się pałek.

20 lat rządów faszystowskich
i lata okupacji amerykańskiej do-
jadły już Włochom tak, że nawet
obficie przysyłane z Ameryki
spaghetti wyborcze im nie sma-
kują. Przemawiają do nich nato-
miast wypadki praskie. Zwycie-
stwo ludu czechosłowackiego i
zdzuszenie zakusów reakcji silnie
poruszyło demokratyczną opinię
włoską. Utrwaliło wiarę w zwy-
cięstwo lewicy.

Spektakl amerykański posiada
poważny mankament. Brak mu
programu. Nagonkę antykomuni-
styczną trudno przeżyć nazwać
programem politycznym.

Nie należy przeto winić demo-
kratów włoskich, że wykazują
brak zmysłu artystycznego i nie
reagują w pożądan sposób na
sztukę, a właściwie sztuczkę. Wi-
dowisko za trzy grosze nie wy-
woła burzy oklasków. Należy ocie-
kiwać wprawdzie mocnych efek-
tów, ale takich, które z aplauzem
nie mają nic wspólnego.

M. Briget.

święte zobowiązanie, które na-
sze rządy zaciągnęły wobec
swoich własnych ludzi i ludzi
całego świata.”

(Z przemówienia min. Modze-
lewskiego na II Sesji ONZ.)
Najwyższym organem ONZ jest
Zgromadzenie Ogólne, zbierające
się corocznie na sesję zwyczajną.
W wypadkach nagłych może być
Zgromadzenie Ogólne zwoływane
na sesję zwyczajną, czego np. na-
leży się wkrótce spodziewać w

swą opiekę i czuwania nad wy-
pełnieniem przez państwa kolo-
nialne swych zobowiązań wobec
krajowców.

Rada Ekonomiczno - Społeczna
zajmuje się zagadnieniami spe-
cjalnymi i gospodarczymi w po-
szczególnych krajach, dążąc do
załatwienia istniejących dyspro-
porcji.

Międzynarodowy Trybunał Spra-
wiedliwości w Hadze jest orga-
nem powołanym do rozstrzygania

1.800.000 cennych tomów liczy Biblioteka Uniwersytecka

Wrocław. W XVI wieku słynął we Wrocławiu możny ród patrycjuszów Redygerów. Jeden z nich Mikołaj dorobił się wielkiej fortuny na handlu polską solą, skórą i miedzią, poczem skołałany komercyjnym życiem społeczeństwa w cieniu kolumn kościoła św. Elżbiety. Syn Mikołaja, Tomasz, uczony humanista, zużył cały, tak skrzętnie zbierany majątek ojcowiska na podróże oraz zakup ksiąg wszelkiego rodzaju i treści. Nie było dla niego zbyt drogich egzemplarzy, kupował stare rękopisy oraz iluminowane woluminy, wśród nich także wspinał się jak działo Grośarta o wojnie stoletniej, rękopis Boskiej Komedii, Życie Rzymian, Waleriusa Maxyma, wielki manuskrypt Czterech Ewangelii i wiele innych białych kraków.

Księgozbiór ten stał się podstawą przedwojennej Miejskiej Biblioteki Wrocławia, aby stać się z kolei zawiązkiem obecnej Biblioteki Uniwersyteckiej. Najcenniejsze dzieła zdążyli Niemcy wywieźć, pozostało około 200.000 pozycji, wśród których bogate materiały o Dolnym Śląsku, jego historii i wszelkich przejawach życia. Po wojnie licznych księgozbiórów prowincjonalnych, Biblioteka Uniwersytecka rozrosła się tak dalece, że obecnie liczy około 1.800.000 pozycji. Księgozbiór ma szereg działów, z których najcenniejszy, pod względem bibliograficznym i naukowym, jest dział starożytności, rękopisów oraz gabinetu graficznego i ślaski. Ostatni koncentruje stare piśmiennictwo o Śląsku i stanowi jednocześnie pracownię naukową. Właściwa niemiecka Biblioteka Uniwersytecka licząca około 800.000 tomów, spłonęła prawie całkowicie w 1945 roku.

Wyniki współzawodnictwa pracy W hucie „Batory” rośnie produkcja

CHORZÓW. (kb) Współzawodnictwo pracy na terenie huty „Batory” rozwija się coraz bardziej i obecnie obejmuje już prawie wszystkie wydziały, dając bardzo poważne rezultaty. Na poszczególnych wydziałach powierzano ostatnio szereg zadań o współzawodnictwie pomiędzy zmianami i zespołami. Spośród wszystkich wydziałów wybitną się na czoło załoga młotowni, współzawodnicząca od 1 stycznia z powodzeniem z młotownią huty „Baldon” w Katowicach. Dzięki współzawodnictwu produkcja gotowa w młotowni w lutym wzrosła o 45,5 proc. w stosunku do stycznia, a zarobki podniosły się w tym samym czasie o 16 proc. Mimo zwiększonego tempa pracy, warunki bezpieczeństwa nie pogorszyły się; przeciwnie — liczba wypadków zmniejszyła się o przeszło 9 procent.

Sejmik śpiewaków śląskich omówił szereg ważnych zagadnień

Katowice. (jmm). Na powitanie XXVI walnego zjazdu delegatów Związku Śląskich Kół Śpiewaczy, zwołanego do Katowic, wicewójdrada dr Nantka-Namirski nadesłał list, stwierdzający m. in., że śpiewactwo śląskie służy wielkiej idei upowszechnienia kultury muzycznej, a Zw. Kół Śpiewaczy, istniejący od 38 lat, przoduje w pracy kulturalno-artystycznej i winien stać się ośrodkiem, skupiającym również i świetlicowe zespoły śpiewacze.

Wieniec-Zdrój czeka na dzieci

Wieniec-Zdrój (js). Od szeregu tygodni na terenie całego kraju czyni się przygotowania do zorganizowania akcji kolonii i półkolonii letnich dla dzieci. W roku bież. zarówno kolonie jak i półkolonie obejmą większą ilość dzieci z miast województwa centralnych. Obecnie toczą się już obrady nad umieszczeniem akcji wczasów młodzieżowych.

Jak wynika z obszernych sprawozdań w bież. roku przewidziano jest wysłanie około 12.000 dzieci na kolonie do Włocławka-Zdroju i Matejkowic. Właściwa akcja kolonijna rozpocznie się w pierwszej połowie czerwca roku bież., bezpośrednio po zakończeniu nauki w szkołach powszechnych. O ile dopisze pogoda, już w początkach maja rozpoczyna się kolonie dla dzieci w wieku przedszkolnym z Łodzi i Warszawy.

„Ohydna bestia” Hoffmann odpowie za niezliczone, straszne winy

Sosnowiec. (N). Po likwidacji getta w Sosnowcu, wszystkich więźniów przewieziono do specjalnie wybudowanego obozu w Blachowni w powiecie kozielskim. W obozie tym znajdowało się przeszło 200.000 więźniów. Niemcy, zamierzając rozbudować w tej okolicy przemysł wojenny, wpadli na myśl wybudowania w pobliżu obozu koncentracyjnego. Obóz ten powstał w pierwszych dniach 1941 roku. Pod nadzorem specjalnie wyuczonych gestapo i SS-manów pracowali tam ludność cywilna niemiecka ze wszystkich państw okupowanych. W specjalnym kompleksie pracowni żydzi, nie tylko polscy, ale również z Francji, Belgii, Holandii i Niemiec. Obóz w Blachowni miał być grobem żydów, którzy Niemcy zamierzali zagłodzić.

Z końcem 1941 r. stanowisko komendanta obozu objął dr Walter Hoffman, znany kat Polaków. Hoffman okazał kat wielkie zdziwienie i popisywał się takimi okrucieństwami, że nawet jego zastępca, Pfeiffer, nazywał go „ohydna bestia”. Do rannego a. p. musieli stawać wszyscy więźniowie bez względu na stan zdrowia, a gdy wyczerpani mdleli i padali na ziemię, H. torturował ich. Dziesiątki więźniów ginęły w czasie tych apelów.

DUSZA NIEMIECKA BEZ OSŁONEK

Przy rewizjach więźniowie musieli rozbić się do naga, przy czym w razie znalezienia jakiegokolwiek przedmiotu lub kawałka chleba, karano ich chłostą. Klasyfikacją przysłał do nich, popełnionych przez Hoffmanna, była śmierć Szymona Pomerana z Grodzca oraz Teofila Rosenbauma z Sosnowca. W czasie rewizji znaleziono u Pomerana

dzbanek z podwójnym dnem, w którym ukryto większą ilość biżuterii, obcych walut i złota. Hoffman rzucił się na Pomerana i tak długo okładał go dzbankiem, aż nieszczęśliwy skonał. Gdy zaś inni więźniowie wskazywali, że to Teofil Rosenbaum wpadł na ten pomysł i sam wykonał dzbanek, H. zabił Rosenbauma do utraty przytomności. Kilku żydów, u których znaleziono pieniądze, ukryte w ubraniach, H. zabił na miejscu.

W obozie w Blachowni poza ubraniami i odzieżą więźniowie mogli jedynie posiadać talerz i łyżkę. Zabrane przy rewizjach rzeczy i kosztowności nieuczciwy hitlerowiec przywłaszczał sobie. Do ulubionych jego metod należało szczucie psem, który stale mu towarzyszył. W pewnym wypadku, gdy Herszkowicz z Sosnowca, poszczużył psem, kopnął w obronę własnej zwierzę, Hoffman pałąk gumową zbił go po twarzy oślepiając nieszczęśliwego.

Nie sposób zliczyć zabójstw i morderstw, których w okresie swego uprowadzania dopuścił się krwawy komendant. Zastrzelił on z rewolweru Natana Kempnera z Zawiercia i szewca Szmula Szczepa

100 milionów na odbudowę TAZ Przyszłość przemysłu włókienniczego w Zawierciu

Zawiercie. (wel). W Zawierciu, w miejscowej fabryce włókienniczej, znanej pod nazwą T.A.Z., odbyła się uroczystość wręczenia nagród zwycięzcom w kontynuowanym wysiłku pracy. W związku z tym należy zaznaczyć, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu przyznało kredyt w wysokości 100 milionów zł. na dalszą odbudowę fabryki.

VI przodownika Buchwalda ze 158 proc. normy. Załoga walcowni cienkiej blachy wywalała w marcu br. do współzawodnictwa załogę walcowni huty „Półkój” w Nowym Bytomiu.

W niemińszym stopniu rozwija się współzawodnictwo na walcowni stali, gdzie biorą w nim udział zmiany zespołu grubego, średniego i cienkiego, w liczbie 198 pracowników, przekraczając produkcję o 16,5 procent i uzyskując 20-procentową zysk z zarobków.

Na wykańczalni walcowni stali 5 dźwiarzy przekroczyło w lutym 400 procent normy, a na czoło wysunął się Alojzy Herman — 406 proc. Dłuziarze ci osiągnęli w lutym najwyższą przeciętną zarobki, bo 111,96 zł na godzinę, w stosunku do ich przeciętnej zarobku w czwartym kwartale ub. roku, wynoszącego 32,35 zł za godzinę.

Na walcowni grubej blachy współzawodniczą ze sobą zmiany zespołów Duo, Trio i Platin, przekraczając produkcję o 18 proc., przy czym wyróżnili się: w zespole Duo — zmiana przodownika Malika, Trio — przodownika Kubickiego, a Platin — przodownika Skorupki.

690 pracowników bierze udział w współzawodnictwie na walcowni rur, przy czym produkcja wzrosła w lutym o 21 proc., a zarobki o 11 procent. Na specjalne wyróżnienie zasługują jeszcze wyniki współzawodnictwa w elektrostalowni, gdzie produkcja wzrosła o 43 procent, a zarobki podniosły się o 14,5 procent. W ten sposób i w hucie „Batory”, tak jak w innych zakładach rośnie produkcja.

Zbrodnicze małżeństwo na usługach okupanta

Częstochowa. (k). W latach okupacji na stacji kolejowej Brzeźnica funkcję kontrolera pełnił pochodzący z Strzemieszyna (pow. Starogard) Feliks Ponicki. Władając dobrze językiem niemieckim, Ponicki zdobył szybkie względy okupanta i stał się gorliwym hitlerowcem. Odczuł to rychło pracownicy — Polacy, którzy przed prześladowaniem z jego strony zmuszani byli salwować się ucieczką. Zbrodniczy stulecie hitlerowski podejrzany był o wydanie w ręce żandarmerii niemieckiej członków organizacji podziemnych. Ten sam zarzut ciążył na żonie Ponickiego, Helenie, która była rezydentką kobiet na wspomnianej stacji. Ponicki re-

kacza z Sosnowca, którzy po eks-terminacji ich rodzin postradali rozum; Nulę Kleinera, piekarską z Czeladzi, zanurzył głową w beczce i kazał bić pałkami póki nie wyzioną ducha. Żyda holenderskiego Moja, który przeciął sobie żyły u rąk w celach samobójczych, zaprowadził pod kran, z którego tak długo puszczał na niego wodę, aż ten zmarł.

SADYSTYCZNE MORDY

Do własnej obsługi zabierał z obozu najpiękniejsze kobiety żydowskie, które zmuszał do czynów lubieżnych. Śmierć w obozie w Blachowni zbierała obficie żniwo. Niezależnie od tych zbrodni, Hoffman, zgodnie z poleceniem władz hitlerowskich, przeprowadzał selekcje; wybierał przeważnie ludzi starszych oraz dzieci i kierował ich do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie ginęli w komorach gazowych. Gdy pewnego dnia na terenie obozu wybuchła epidemia tyfusu, wysłał wszystkich chorych na stracenie.

Dr Hoffman został wydany władzom polskim i niebawem odpowie za swoje zbrodnie przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu.

bryki. Pieniądze te pozwolą na remont hal fabrycznych, zniszczonych w czasie odwrotu Niemców z Zawiercia oraz na demontaż i sprowadzenie maszyn tkackich z Łodzi. W podobnej fabryce łódzkiej, zombardowanej w czasie działań wojennych, znajdują się maszyny, które w myśl planu mają być przewiezione do Zawiercia. Poza tym w najbliższym czasie fabryka ma otrzymać transport nowych maszyn ze Szwajcarii. Z tą chwilą wzrośnie ilość robotników, zatrudnionych w fabryce zawierciańskiej, w której obecnie pracuje załoga 450 ludzi.

W planie kierownictwa fabryki oraz czynników miejskich leży zupełne odbudowanie fabryki i przywrócenie jej dawnej możliwości produkcyjnej. W okresie największego rozwoju fabryka zatrudniała kilka tysięcy ludzi, toteż licząc rodziny robotników dawała pracę i chleb przynajmniej połowie ludności miasta. Zniszczenie fabryki przez Niemców odbiło się katastrofalnie na dochodach i gospodarce miejskiej, w ewentualnej odbudowie fabryki tedy i przywróceniu jej zdolności produkcyjnej jest zainteresowane w wysokim stopniu całe miasto. Powiększenie załogi fabrycznej przyczyni się równocześnie do wzrostu liczby mieszkańców, podniesienia ich stopy życiowej i zamożności.

Szczegóły traktowania więźniów politycznych odsłania proces kata Schneidera

Częstochowa. (k). W toku przesłuchiwań dalszych świadków w procesie Rudolfa Schneidera, ujawnione zostały szczegóły traktowania więźniów politycznych w gestapo w Zawierciu. Oskarżony przyznał, że oficjalnie istniały instrukcje centrali gestapo w Berlinie, zezwalające na przeprowadzanie tzw. zastraszającego badania. Jednym ze sposobów tego rodzaju badania było stosowanie takich ćwiczeń wyczerpujących jak: „żabki” i „biegi”, połączone z biciem więźniów. Metody takie stosowało również gestapo w Zawierciu. Oskarżony przeprowadzał także badania wię-

widowała jedynie Polki. Stosowała przy tym wymyślne tortury. W obecności żandarmerii rewidentki kobiety musiały się rozbić. Wiele z nich miala przy tych czynnościach. Oboje Ponicki dopuszczali się również innych zbrodniczych czynów w stosunku do Polaków.

Gdy wojska radzieckie zbliżyły się w szybkim tempie, Ponicki zbiegł z Brzeźnicy, a po wyzwoleniu wypłynął na terenie Gdańska, gdzie ostatnio został rozpoznany, a następnie aresztowany. Osoby, posiadające konkretne dane o przestępczej działalności Ponickich, winny zgłosić się do Prokuratury S. O. w Częstochowie.

Uroczystość w Elektrowni Okręgowej Poświęcenie sztandaru i uczczenie jubilatów

Sosnowiec. (wel) W ub. niedzielę odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru pracowników Elektrowni Okręgowej w Zagłębiu Dąbrowskim. Po zbiórce w elektrowni, pracownicy udali się pochodem do kościoła św. Tomasza w Pogoni, gdzie w czasie nabożeństwa nastąpił akt poświęcenia sztandaru. Po mszy św. uczestnicy uroczystości przybyli do auli gimnazjum Staszica, gdzie nastąpiło wbijanie gwoździ, podpisanie aktu erekcyjnego oraz dekoracja jubilatów elektrowni, mających za sobą ponad 25 lat nieprzerwanej pracy. Pamiątkowe dyplomy, wręczone przez przedstawiciela Zjednoczenia Energetycznego, były wyrazem uznania dla ich pełnej poświęcenia, długiej pracy dla społeczeństwa i państwa.

Poza dyplomami jubilaci otrzymali nagrody pieniężne oraz życzenia, złożone przez przedstawicieli władz państwowych, wojewódzkich, powiatowych, miejskich, partii i związków zawodowych. Chór świetlicy odpiewał „Sto lat...”, a orkiestra odegrała hymn państwowy.

Grupę odznaczonych pracowników elektrowni zagłębiowskiej tworzą p. p.: A. Bacia, B. Baciaga, W. Benek, J. Chwastek, A. Ciolek, K. Ciolek, S. Ciszewska, W. Ciszowska, A. Dzidowski, F. Dziurka, J. Dworaczek, F. Gątejski, K. Golisz, S. Goniwicz, A. Hajdys, T. Hała, E. Hanke, M. Hetmańczyk, inż. Z. Jacynicz, R. Jakubczyk, K. Janosiak, W. Jarosiński, J. Jedryczek, H. Józewicz, inż. J. Kędzierski, F. Kita, J. Kosek, S. Kosek, dyr. W. Kosmala, I. Kowalczyński, S. Krzeliuk, J. Krzyżkowski, S. Kulik, W. Lesiak, A. Łakomski, I. Miarka, S. Nowicki, A. Czygała, F. Paliga, J. Perek, A. Piskorski, A. Pogorzelski, S. Przewłocka, J. Sakół, F. Sobczyk, J. Stawiarz, A. Szczepkowski, S. Sznajder, J. Sznajder, F. Szwaczka, L. Trzmiel, S. Toporkiewicz, Z. Wiltoś, S. Wróbel, S. Zajdel, S. Zasaden, L. Zębala, M. Zimny, M. Ziemia, M. Zwolski, F. Zygmanski, Karolina Hyla i Z. Wasilewska.

Uroczystość zakończyła się wienieniem elektrowni i zabawą w świetlicy.

Nowy zespół turbinowy

Będzin. (wel). W ub. niedzielę w Elektrowni Okręgowej w Będzinie odbyła się uroczystość poświęcenia i uruchomienia nowego turbozespołu, co dla produkcji energii elektrycznej i przyszłości tego zakładu ma ogromne znaczenie. Poświęcenia dokonał ks. Zawadzki, a zebranych gości powitał dyr. tech. inż. Stasiak. — Dzień, w którym nastąpiło uruchomienie, był zakończeniem pierwszego etapu wykonania trzyletniego planu gospodarczego. — Elektrownia będzińska wywalała się z zadania całkowicie.

Konferencja rozpoczyna się 9 bm. o godz. 9 rano w auli Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych przy ul. Krasińskiego nr 8 w Katowicach. W programie referaty: kuratora Jerzego Berka, prof. U. J. Z. Jachimieckiego, prof. U. J. dr. St. Szumana, mgr. J. Ligeży i St. Tyncowej.

Kuratorium Szkolne zaprasza na konferencję wszystkich interesujących się zagadnieniem wychowania muzycznego i estetycznego, nie tylko młodzieży szkolnej, ale i szeroki mas pracujących społeczeństwa Śląskiego.

Artretyzm — Reumatyzm
cierpienia pourazowe,
nerwowe, ischias
i serca

CHOROBY KOBIECE

1436

leczy Inowrocław-Zdrój

Bezpłatne prospekty wysyła Zarząd Zdrojowiska

I Twoje dziecko może być chore! Złóż datkę na budowę sanatorium P. C. K. dla dzieci w Rabce, na adres P. C. K. — Komitet Budowy, Katowice, ul. Kościelna 8, konto P. K. O. III/5757.

Państwowa Fabryka Liczników i Zegarów Elektrycznych
W ŚWIDNICY ŚLĄSKIEJ, ulica Łukasieńskiego nr 26/28

PRZYJMIE ZARAZ

1 Inżyniera Elektryka
do Biura Studiów

2 Konstruktorów
Narzędzi i Pomocy Warsztatowych

2 Szlifierzy wykwalifikowanych
2 Tokarzy wykwalifikowanych

1 Frezera wykwalifikowanego
1 Wierciarza

na wiertarkę „SIP”
1 Magazyniera
(z dłuższą praktyką)

Oferty kierować pod wyżej wymieniony adres Wydział Personalny. Oferty, które pozostaną bez odpowiedzi w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania uważane będą za nieodpowiednie. 1449

PIĘGI i żółte plamy usuwa
krem i mydło przeciw piegom

Mimoza
żądać wszędzie

„MIMOZA” — Lab. chem.-kosmet.
Mysłowice, ul. Powstańców nr 15

1406

Szczotki — Pedzle
IAN SYCHOWSKI
Kraków, ul. Floriańska nr 38
w podwórzu, tel. 970-34

SPRZĘT RYBACKI
SUM
Warszawa Żurawia 33
Towar na prowincję
wysyłany za zaliczeniem.
1383

Inżynier-Statyk
wykonuje obliczenia i
rysunki wszelkiego rodzaju
żelazobeton, napędy, koła
zębata, mosty, zbiorniki
i itp. Bytom, ul. Mickiewicza 9, m. 11 u
Zawoda, w godz. od 17
do 18. 1443

Wolne posady
FOTOLABORANTKA poszukująca. Oferty Czytelnik Bielsko pod „Rutyna”. 2147d

DZIEWCZYNE dochodząca lub stałą przyjmie zaraz. Katowice, Piękarska 33/1. 4046b

CZELADNIKA krawieckiego poszukuje Szczotka Paweł, Koscisława, Piękarska 2. 4039g

POTRZEBNA zaraz uczelnia do 3-letniego dziecka. Władysław, Gliwice, Łompy 11, m. 8. 4054g

POMOC domowa zaraz potrzebna. Guwice, Królów, Jadowi 7/1. 4055g

FRYŻER męski młodszy pierwszorzędna aita potrzebna warunki dobre. Salon „Fiora”, Nysa, Moniuszki 2. 2129d

CUKIERNIK samodzielnie pracujący, zastępuje właściciela, potrzebny zaraz. Zgłoszenia pisemne Skrytka Poczta 16 w Bielsku. 2142d

INSTRUKTOR KULTURALNO-OSWIATOWYCH do domów wypoczynkowych przyjmie Centr. Zw. Zawodowy Górników Katowice, Koscisława 36, Zgłoszenia i informacje w Wydziale Pers. 4018g

KUCHARKA ze świadectwami potrzebna. Katowice, Kopernika 7/6. 4020g

POMOCNIKA domowa uczelnia, czysta, od zaraz potrzebna. Zgłoszenia Katowice, Ligota, Franciszkańska 19, Bukowicz. 4021g

CZELADNIK krawiecki po nowicju. Bytom 11. 4022g

WULKANIZATORA jedyną wykwalifikowanego na cy we Wrocławiu do pracy. Zgłoszenia „Słowo Polskie” Wrocław pod „Wulkanizacja”. 2166d

KONIE i krowy
Konie robocze i wyjeżdżające, krowy wysokocielne lub wycielone z wysoką mlecznością. Większa ilość do wyboru. „Gospodarz” w Zabrze, ul. 3 Maja 84, tel. 2089. 1440

TEXOL
farbę do skór i obuwia
NITRO
rozpuszczalnik
LAKIER
do paznokci bezbarwny luzem
ZMYWACZ
do paznokci
wszystkie produkty doskonałej jakości poleca
Wytwórnia Chemiczna
„TERPEN”
Warszawa, Dobra 31. 1445

Posad poszukują
MAGISTER praw poszukuje pracy w przemyśle. Oferty: Dziennik Zachodni Katowice pod „Bytom”. 3960g

SAMOTNA inteligentna szuka pracy jako biurowa i kasjerką, ekspedientką lub do starszej Pani do towarzysza od 15. 4. miejscowości obojętne. Oferty Czytelnik Bielsko pod „33380”. 2146d

KRAWCOWA kwalifikowana poszukuje odpowiedniej pracy na terenie Opola. Of. Czytelnik Opole. 2149d

KULTURALNA PANI ze znajomością języków: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego w słowie i piśmie, znająca się dobrze na gospodarstwie domowym poszukuje posady jako sekretarza, zarządzająca domem ewent. jako towarzysza do starszej pani. Na żądanie referencje. Władysław, Bytom, tel. 38-76. 4033g

CUKIERNIK z długoletnią praktyką szuka odpowiedniej posady, ewent. przystąpi do spółki najchętniej do piekarni. Oferty do Dziennika Zachodniego, Bytom dla „Cukiernika”. 4040g

DROGERZYSTA dyplomowana długoletnia praktyka tak w hurtowniach jak i w detalnych Drogeriach poszukuje pracy. Oferty Czytelnik Bielsko pod „Drogerzysta”. 2144d

WOSKI twarde lub pszczelne kupujemy. Labor. Katowice, 3 Maja 23, tel. 306-42. 3771g

MEYNSKIE maszyny, wszelkie przybory dostarcza firma Kana i Kraków, Mazowiecka 38. 3816d

MOTOR Opel Kapitana w bardzo dobrym stanie kupię. Oferty pod „Opel” do Biura Ogłoszeń Piękarska, Warszawa, Wesoła 50. 2030d

„THEORIT” asbest do filtrowania soków roślinnych poszukuje Laboratorium homeopatyczne Katowice, ul. Stawieckiego 39. 3855g

OWCZA wełna stała kupię, zamieniam na przedmiot, płaci najwyżej ceny. Przędzalnia W. Pałusiński i Ska, Sosnowiec - Środula, ul. Prusa 8, tel. 622-87. 3947g

MATERIAŁY budowlane kupuje Składnica, Bytom, Składowa 18, tel. 22-17. 4006g

ZAKUPIMY motor ze skrzyni biegów lub bez, fabrycznie nowy lub po generalnym remoncie do samych chodu ciężarowego marki G. M. C. (Drems) oraz samochód 2-tonowy w bardzo dobrym stanie. Zgłoszenia Mieczysława Szczepkowskiego, ul. Włodzisława, woj. Kielecki. 2128d

KUPIĘ każda ilość gwoździ do obuwia turystycznego. Wytwórnia Obuwia, Kraków, Targowa 2. 2131d

ATRAMENTOWE barwniki (cozyna, Victoria Blue i inne) kupujemy stale. Wytwórnia chemiczna „Klimczok” Bielsko, Nad Ścieżką 1. 2139d

HEBLARKE grubości 40-50 kombinowaną z freską i cyrkularką kupię. Zgłoszenia: Zembaty, Wadowice, Spadzista 6. 2145d

PIANINO cienne w dobrym stanie kupię. Oferty Czytelnik Katowice pod „3284”. 4048g

SPRZEDAM maszynę, 330 na wał. królewski, stan dobry sprzedam. Wytwórnia Zabrze, 8 Maja 43, telefon 28-28. 2154d

MOTOCYKL „Praga” Sp. z o.o. Katowice, ul. Młyńska 12, tel. 35-200 poleca najlepsze wartościowe, kwiatowe i rolne. 2152d

D/H „ZIARNO” Sp. z o.o. Katowice, ul. Młyńska 12, tel. 35-200 poleca najlepsze wartościowe, kwiatowe i rolne. 2152d

ODSTĄPIĘ lokal sklepowy Gliwice, tel. 47-40 od 14. 4057

PRZEGLĄD żurnali, rysunki i kroje z modeli zagranicznych. Gliwice, Dworcowa 20. 4053g

POSZUKUJEMY zaraz **buchaltera-bilansistę** na stanowisko głównego księgowego, lub kierownika Wydziału Finansowego z pełną znajomością pracy w przemyśle. Warunki pracy do omówienia, mieszkanie od czerwca br. zapewnione. Oferty kierować: Państwowe Kopalnie Fosforów „JAN I” i „JAN II” w Brzozowej, poczta Ożarów k. Opatowa. 1448

WOJSK. PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE
Oddział Wrocław, ulica Wita Stwosza nr 33/35
ogłasza
przetarg nieograniczony
na dostawę ew. wykonanie 4 wentylatorów turbinowych, 8 wiertnika 750 mm.
Otwarcie i rozpatrzenie ofert nastąpi dnia 12. IV. 1948 r o godz. 12 w biurze: Wydział Techniczny Wojskowego Przedsiębiorstwa Budowlanego, Wrocław, ul. Wita Stwosza 33/35.
Po bliższe dane i podkładki proszę zgłaszać się do Biura naszego ul. Wita Stwosza 33/35, II. piętro codziennie od godz. 8 — 10.
Zastrzega się prawo do wolnego wyboru oferenta, dla całkowitego lub częściowego zlecenia, jak i unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. 1444

KATOWICKIE ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO W WELNOWCU — ogłasza
przetarg nieograniczony
na wykonanie następujących robót:
1. znak: 77-0314
Nadbudowa I p. i przebudowa budynku mieszkalnego w Katowicach przy ul. Peowiaków nr 5 kop. Katowice. Otwarcie ofert dnia 22. IV. 48 r. godz. 10 w Wydziale Zaopatrzenia, pokój nr 8;
2. znak: 77-0315
Przebudowa stajni na mieszkania w Dworze Anny w Mysłowicach kop. Mysłowice. Otwarcie ofert dnia 22. IV. 48 r. godz. 10,30 jak ad 1;
3. znak: 77-0316
Rozbudowa i przebudowa baraku mieszkalnego w Katowicach przy ul. Damrota kop. Katowice. Otwarcie ofert dnia 22. IV. 48 r. godz. 11 jak ad 1.
Ślepe kosztorysy do każdego przetargu można otrzymać w Kasie Głównej KZPW w Welnowcu za opłatą 500 zł od 1 egzemplarza tytułem zwrotu kosztów.
Bliższych informacji udziela Dz. Budowlany, pokój nr 222.
Oferty w zalakowanych nieprzejrzystych kopertach z odpowiednim napisem należy składać do skrzynki ofertowej w głównym gmachu KZPW w portierni na pół godz. przed otwarciem.
Wadium w wysokości 2% sumy oferowanej należy złożyć przed rozpoczęciem przetargu w Kasie Głównej KZPW w gotówce, papierach wartościowych lub bankowym liście gwarancyjnym. Czeków jako wadium nie przyjmuje się. Brak wadium powoduje nierozpatrzenie oferty.
KZPW zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, częściowego lub całkowitego unieważnienia przetargu wzgl. wyłączenia niektórych kategorii robót bez podania powodów i odszkodowania. 1442

KREM przeciw **AXELA** apt. J. Gadebuschia w Poznaniu
od 35 lat znany i skuteczny kosmetyk. 956

PRZEDSTAWICIEL zaprowadzony poszukuje przedstawicielstwa na Górnym Śląsku. Oferty Czytelnik Katowice pod „3381”. 4044g

POPROWADZĘ gospodarstwo domowe młodej kulturowej rodziny. Oferty Czytelnik Katowice pod „3235”. 4049g

CHŁOPIEC poszukuje nauki w zawodzie rzemieślniczym, miejscowości obojętne. Zgł. kierować „Wiedza” Zabrze pod „Chętny”. 2155g

PIELĘGNIARKA - wychowawczyni poszukuje posady do dziecka. Oferty Czytelnik Katowice pod „3280”. 4045g

SZOFRER - mechanik szuka pracy, miejsce zatrudnienia obojętne. Oferty przysyłać Czytelnik, Skoczów pod „3232”. 4016g

STENOTYPISTKA poszukuje pracy dorywczo lub w godzinach przedpołudniowych. Oferty Czytelnik, Katowice pod „3265”. 4028g

ZDOLNY monter instalacji elektrycznych i maszynowych ze średnim wykształceniem poszukuje pracy. Zgłoszenia Zabrze, „Wiedza” pod „Pilny”. 2153d

ZDUN samodzielny poszukuje pracy w rejonie Katowic. Zgłoszenia: Zabrze, „Wiedza” pod „Zdun”. 2159d

Kupno
GAZĘ MEYNSKĄ, pasy stałe kupujemy. Bytom, Moniuszki 15, tel. 4993. 3174g

MASZYNE do wyrobu (skręcania) sznurka papierowego, zakupię. Oferty do „Dziennika Zachodniego”, K-cc, pod „Sznurek”. 4003g

WOJSK. PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE
Oddział Wrocław, ulica Wita Stwosza nr 33/35
ogłasza
przetarg nieograniczony
na dostawę ew. wykonanie 4 wentylatorów turbinowych, 8 wiertnika 750 mm.
Otwarcie i rozpatrzenie ofert nastąpi dnia 12. IV. 1948 r o godz. 12 w biurze: Wydział Techniczny Wojskowego Przedsiębiorstwa Budowlanego, Wrocław, ul. Wita Stwosza 33/35.
Po bliższe dane i podkładki proszę zgłaszać się do Biura naszego ul. Wita Stwosza 33/35, II. piętro codziennie od godz. 8 — 10.
Zastrzega się prawo do wolnego wyboru oferenta, dla całkowitego lub częściowego zlecenia, jak i unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. 1444

Tylko siedem dni!!! Ze wszelkich stron codziennie otrzymujemy tysiące podziękowań od kobiet i mężczyzn, którzy dzięki użyciu kremu „EROS” uzyskali cerę **O 20 LAT MŁODSZĄ.**
Siedem dni to zadziwiająco krótka kuracja — zdawałoby się, że to cud, a jednak oparte na naukowym uzasadnieniu. Krem „Eros” usuwa szybko zmarszczki, wagi, przysusze, żółte i brązowe plamy, czerwone nosa i pętle. Nadaje cerze gładkość, jedwabistość, miękkość, alabastrowy kolor. Cena 200 zł. 3 słoiki 400 zł. Towar do rozdziału otrzymujemy w ilościach ograniczonych. Toteż wszyscy, którym zależy na znalezieniu się w tym szczytówym gronie, proszeni są o zamawianie zaraz dzisiaj jeszcze. Załączając niniejszy kupon — pisać na adres: W. Penchak, Warszawa, ul. Nowogrodzka, skr. pocz. 68.
Uwaga: Płaci się przy odbiorze. 1447

Kupimy
prasę odlewniczą
do wykonywania odlewów pod ciśnieniem: prasowanych lub wtłaskanych.
1437
POŚLAWSKI, BIELSKO, ulica 1 Maja 36.

PAŃSTWOWE TECHNICUM W BYTOMIU
PLAC STRZELCÓW BYTOMSKICH NR 7
ogłasza
przetarg nieograniczony
na: budowę garażu, remont hall maszyn i łaźni, roboty instalacyjne centralnego ogrzewania, roboty dekarские.
Podkładki ofertowe oraz informacje otrzymać można w biurze administracji codziennie w godzinach urzędowych od dnia 12 — 16 IV.
Oferty zalakowane należy składać do dnia 17. IV. godz. 9, w którym to dniu odbędzie się rozprawa ofertowa.
Dyrektora Technicum zastrzega sobie wolny wybór oferenta. 1439

SŁOJE szklane pięcioramienne tanio sprzedamy. Zgłoszenia do Biura zleczeń „Ex press” Wrocław, Kluczbork sk. 21. 2165d

SZCZENIĘTA cocker spaniel sprzedam. Zabrze, telefon 38-60. 4032g

OPONY nowe amerykańskie 500 i 600 x 16 — sprzedam sklep: Gliwice, Bytomskich 12. 4051g

WYTWÓRNIE przemysłowe drzewnego zabawek, galanterii, cynnina sprzedamy. Zgłosz.: „Współnota” plac Wszystkich Świętych 8 pod „547”. 2132d

INTROLIGATORSKIE, pudefkarskie maszyny do szycia drutem, zaginania, perforowania dostarcza Interprint”, Kraków, św. Gertrudy 12. 2134d

SYPIALNIE nowoczesna, fortepian Stingla, koncertowy szafa biblioteczna, sprzedam Bielsko, Piastowska 2, m. 5. godz. 15-16. 2143d

MASZYNE do lodów sprzedam. Katowice, 1 Maja 98 (sklep). 4015g

SPRZEDAM maszynę do wyrobu lodów jedalnych w dobrym stanie i 2 konserwatory. Katowice, Francuska 87. 4015g

MOTOCYKL Zündapp 600 cm³ z przyczepką, stan dobry sprzedam. Dąbrowa Górnicza, tel. 682-02 od godziny 8-15. 4017g

MAGIEL elektryczny do sprzedania. Zgłoszenia Czytelnik Chorzów pod „150”. 4025g

SPRZEDAM hulajnógę „Furgon” z dokumentami. Zabrze, ul. Urbana 18 m. 1 Durkalec Wacław. 2160d

POKOJU umeblowan, Katowice, Ligota, poszukuje metody małżeństwo. Telefon 300-17. 4038g

POKOJU przy rodzinie poszukuje — Gliwice, Zabrze, Zgłoszenia: Zabrze, „Wiedza” pod „Kawaler”. 2161d

Lokale handlowe
ODSTĄPIĘ lokal sklepowy Gliwice, tel. 47-40 od 14. 4057

Różne
PRZEGLĄD żurnali, rysunki i kroje z modeli zagranicznych. Gliwice, Dworcowa 20. 4053g

ODSTĄPIĘ piękny sklep w Śródmieściu Zabrze za zwrotem kosztów remontu. Oferty: „Wiedza” pod „Punkt”. 2151d

PIEKARNIA i cukiernia w pełnym ruchu, miejscowości kuracyjna, sezon 30.000 kuracjuszy, do odstąpienia zaraz za zwrotem kosztów z powodu choroby. Oferty „Czytelnik” Katowice pod „Dolny Śląsk”. 2162d

SKLEP z lokalem do odstąpienia za zwrotem kosztów remontu. Oferty Czytelnik Opole. 2148d

DR. MED. J. ŚWITLIK
Szkoła Masażu Leczniczego i Kosmetyki Racjonalnej — rozpoczyna kurs letni. Warszawa, Żurawia 33. 2051d

KORESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI.
Informacje: Lublin, skr. pocz. 105. 2017d

GRABOWIECKICH Stanisława, Marię, Helenę, Józefę oraz Sawkę Helenę z córeczką zamieszkałych w 1942 r. we Lwowie poszukuje Krysa Stefania, Prudnik Śląski, Młyńska 16. 2137d

Uzdrowiska
ODDAM w dzierżawę urzędową 12-pokojową willę w Szczawnicy. Zgłoszenia Waleria Horn, Skawina koło Krakowa. 2133d

KAŻDA ONDULACJA JEST ZBYTECZNA
MAGICZNE DZIAŁANIE Eliksiru „ALMA”
ZARAZ PO UŻYCIU PRZEPŁYNE
LOKI, NIEOGRANICZENIE TRWAŁE
WSPANIAŁE FALE ONDULOWANYCH
WŁOSÓW, PEŁNA POWABU FRYZURA,
1 PRZED UŻYCIEM ELIKSIRU ALMA
2 PO UŻYCIU ELIKSIRU ALMA
3 PO UCZESANIU FRYZURY
Cena 150 zł, 3 flaszki 300 zł. Ilość towaru jest ograniczona, zamawiajcie zaraz dzisiaj jeszcze. Adresujcie: W. Penchak & Co, Warszawa, skrytka pocztowa 68. UWAGA: płaci się przy odbiorze!

BIURO BUDOWLANE PRZEM. WĘGLOWEGO
w Zabrze, ul. Roosevelta nr 28 — ogłasza
przetarg nieograniczony
na przeładunek materiałów budowlanych z wagonów kolejowych, transport i wyładunek tychże w miejscu wskazanym na nowobudujących się osiedlach górniczych:
1. dla osiedla „Klimontów” znajdującego się przy kop. „Klimontów” gmina Zagórze, pow. Będzin; stacją rozładunkową jest Zagórze — Dąbrowskie — tory wolne.
2. dla osiedla „Wojkowice” znajdującego się w Wojkowicach — Komorne, pow. Będzin; stacją rozładunkową jest Grodziec k. Będzina, tory wolne.
3. dla osiedla „Juliusz-Strzemieszyce” znajdującego się w Strzemieszycach na wschód od kop. „Juliusz” pow. Będzin; stacją rozładunkową są Maczki — tory wolne.
4. dla osiedla „Sośnica” znajdującego się między Sośnicą a Ligotą Sośnicką k. Gliwic; stacją rozładunkową jest Sośnica, tory wolne.
5. dla osiedla „Ziemowit” znajdującego się obok kop. „Ziemowit” k. Kosztów; stacją rozładunkową jest bocznica kop. „Ziemowit”.
6. dla osiedla „Holdunów”, znajdującego się w Holdunowie k. Kosztów; stacją rozładunkową są Kosztów — tory wolne.
Podkładki przetargowe oraz bliższe dane otrzymać można w Biurze Budowlanym Przemysłu Węglowego w Zabrze, ul. Roosevelta 28 — Dział Transportowy, pokój nr 10, gdzie należy składać również osobne oferty dla każdego osiedla, bez znaków firmowych w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na transport materiałów budowlanych dla osiedla (tu wpisać nazwę danego osiedla)” w terminie ostatecznym na 15 minut przed otwarciem ofert.
Otwarcie ofert nastąpi:
dla osiedla „Klimontów” — dnia 19 kwietnia 48 r. godz. 9,
dla osiedla „Holdunów” — dnia 20 kwietnia 48 r. godz. 10,
dla osiedla „Ziemowit” — dnia 20 kwietnia 48 r. godz. 13,
dla osiedla „Wojkowice” — dnia 19 kwietnia 48 r. godz. 11.30,
dla osiedla „Juliusz Strzemieszyce” — dnia 19 kwietnia 48 r. godz. 14,
dla osiedla „Sośnica” — dnia 21 kwietnia 48 r. godz. 10.
B. B. P. W. zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, podział na częściowe transporty, lub całkowite unieruchomienie przetargu bez podania przyczyny.
Do ofert należy dołączyć kwit w złożone wadium w wysokości 2% oferowanej sumy w kasie B. B. P. W. w Zabrze, ul. Roosevelta 28, lub w Narodowym Banku Polskim — Oddział w Zabrze, pl. Warszawski 9, z zaznaczeniem, iż zwrócone zostanie na piśmie nasze zlecenie w wypadku nieprzyjęcia oferty. 1441

Czytelnicy piszą...

Kto pomoże nieszczęśliwej?

Od naszej czytelniczki z Opola otrzymałmy list, który drukujemy bez zmian:

Szanowny Panie Redaktorze! Z pewnością zdziwi Pana mocno śmiałość zupełnie obcej dziewczyny, lecz sądzę, że po dokładnym zaznajomieniu się z treścią listu zrozumie Pan, że niedola ludzka popycha często do najsłabszych czynów. Mimo, że jestem młodą znajdującą się w bardzo ciężkich warunkach materialnych. Rodziców nie mam od najmłodszych lat i jestem sparaliżowaną na obie nogi. Choć przy pomocy protezy i konieczności są mi potrzebne buciki ortopedyczne, ponieważ innych nosić nie mogę. Ale skąd wziąć 14.000 zł. Zastanawiam się często i marzę tylko, jakby to było dobrze, bo mogłabym lepiej chodzić, a może nawet i pracować. Postanowiłam o tym napisać do „Dziennika”. Na pewno znajdą się ludzie, którzy nie potrafią przejść obojętnie obok ludzkiego nieszczęścia. I o to właśnie chciałam Pana prosić. Czy to byłoby możliwe, aby zamieścić ogłoszenie. Proszę mi wierzyć, że pierwszy raz w życiu o coś proszę, ale nie ma na prawdę innego wyjścia (buciki, które posiadam są absolutnie za ciasne i zupełnie zniszczone, bo mam je już 13 lat). Z bliskim sercem czekam będą na odpowiedź.

Adres czytelniczki jest w posiadaniu redakcji. Tą drogą apelujemy do serc naszych czytelników. Na pewno znajdą się tacy, którzy dopomogą nieszczęśliwej dziewczynie. Ale kto będzie pierwszy?

Godne pochwały

Związek b. więźniów politycznych w Będzinie nadesłał nam od-

pis listu, skierowanego do nich przez fabrykę wyrobów metalowych i części rowerowych w Będzinie. Oto treść:

„W związku z akcją pomocy dla sierot po więźniach politycznych nasza firma postanowiła zaopiekować się całkowicie jedną sierotą, którą prosimy do nas skierować z listem polecającym. Do akcji powyższej używamy następujące firmy: Kapuścińscy Franciszek junior fabryka łańcuchów ul. Sielecka 7 i Zakład Wyrobów Metalowych, inż. Strakowski ul. Malachowskiego 20, które mamy nadzieję nie odmówią naszemu apelowi.”

Niebezpieczeństwo tarczycy

Komitet Rodzicielski Szkoły Powszechnej pod patronatem św. Józefa w Wadowicach nadesłał nam list tej treści:

„Czytamy dość często o usiłowaniu zwalczania tak u nas jak i za granicą choroby raka lub gruźlicy, niemniej jednak należałoby zwrócić uwagę na bardzo poważną chorobę, jaka się u nas szerzy nagminnie — choroba tarczycy. Choroba ta atakuje masowo młodzież, w szczególności płęć żeńską, a ostatnio także częste wypadki zdarzają się u osób starszych.

Badania lekarskie młodzieży szkół powszechnych i średnich wykazały poważny procent uczennic chorych na tarczycę.

Apelujemy do serc naszych lekarzy specjalistów, aby zabrali głos w tej sprawie, by spowodowali u władz kompetentnych konieczność przeprowadzenia w szkołach obowiązkowego leczenia tej choroby, która naraża na tak poważne schorzenia młode organizmy.”

Wzorowe gospodarstwa organizuje Samopomoc Chłopska

Katowice. Związek Samopomocy Chłopskiej spośród wielu prac fachowo-rolniczych nad podniesieniem kultury rolnej gospodarstw chłopskich, prowadzi akcję organizacji wsi i gospodarstw, znaną w skrócie pod nazwą „Owigo”. Akcja ta polega na tym, że specjalnie przeszkoleni instruktorzy rolni w wytypowanych wsiach organizują zespoły gospodarzy postępujących w oparciu o koła gromadzkie ZSCH. W zespołach tych przez urzędników pogadanek na aktualne tematy i dokonywanie lustracji gospodarstw członków zespołu, wybierają 2-3 gospodarstwa, które obejmują w stałą opiekę fachową.

W gospodarstwach tych instruktorzy opracowują wspólnie z właścicielami plany racjonalnego zagospodarowania i wprowadzają w życie. Okres całkowitej reorganizacji gospodarstwa przewidziany jest na 3 lata.

Równocześnie zmiany i ulepsze-

nia, wprowadzane w gospodarstwach objętych w indywidualną opiekę, są propagowane wśród członków zespołu. Jest to metoda przykładowego oddziaływania na otoczenie. Gospodarstwa takie są też nazywane często przykładowymi.

Akcja Organizacji Wsi i Gospodarstw jako metoda pracy oświatowo-rolniczej, została zapoczątkowana w roku 1930 — i w województwach centralnych już przed wojną posiadała poważne osiągnię-

cia w podniesieniu kultury rolnej. Po odzyskaniu niepodległości wojnie akcja ta została ponownie podjęta, również na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego. Z uwagi na to, że cała ludność województwa na skutek dokonanych przemian znalazła się w nowych warunkach gospodarczych, sprawa poradnictwa rolniczego i opieki fachowo-instruktorskiej nabiera szczególnego znaczenia, toteż zarząd wojewódzki poświęca tej sprawie wiele uwagi. W chwili o-

becnej w powiatach jest czynnych 15 instruktorów „Owigo”. Praca akcji Organizacji Wsi i Gospodarstw obejmuje 200 wsi oraz 236 gospodarstw w opiece indywidualnej. Jest czynnych 52 zespoły gospodarstw.

W roku 1948 przewiduje się dalszą rozbudowę akcji „Owigo” na terenie województwa. Powołanie w każdym powiecie powiatowego instruktora „Owigo” oraz powołanie w każdej gminie zbiorowej i instruktorów rolnego. W roku 1948 przewiduje się objąć opieką 400 gromad i uporządkować w nich całkowicie gospodarke rolną.

W roku pierwszym 1948 w 100 wsiach projektuje się przeprowadzić: a) siew rzędowy; b) akcję wytopienia chwastów; c) pielęgnację obornika; d) uporządkowanie siłosów i budowę nowych, przygotowanie paszy do zakiszania.

A. K.

Codziennie jeden instrument muzyczny produkują polskie zakłady

KATOWICE. W jednym z ostatnich numerów naszego pisma podaliśmy, iż nasz przemysł muzyczny znajduje się jeszcze w powojniakach. W związku z tym Zjednoczone Zakłady Przemysłu Muzycznego w Warszawie nadesłały ciekawe informacje, dotyczące fabryk fortepianów i pianin oraz płyt gramofonowych.

Zakłady Przemysłu Muzycznego zorganizowane w ub. roku przejęły Fabryki Forteplanów i Pianin w Legnicy i w Brzegu nad Odrą oraz Fabrykę Mechanizmów Forteplanowych w Lubinie i Zakłady Fonograficzne (dawnej „Odeon”) w Warszawie.

Większość fabryk skoncentrowana w rejonie Legnicy, a mianowicie — wielka fabryka mechanizmów fortepianowych w Lubinie Legnickim, Fabryka Forteplanów i Pianin w Legnicy, czy Fabryka Forteplanów i Fisharmonii w Brzegu są już przygotowane do masowej produkcji nowych modeli i mechanizmów fortepianowych oraz

rekonstrukcji niewykończonych pianin i fortepianów.

Zakłady zatrudniają przeszło 150 fachowców pracowników i wypuszczają codziennie jeden instrument muzyczny. W końcu roku po przeszkoleniu odpowiedniego personelu technicznego wydajność zakładów dwukrotnie się zwiększy.

Zamierzenia przedsiębiorstwa idą w kierunku pełnej odbudowy przejętych fabryk, uruchomienie nowych działów produkcji instrumentów dętych lutniczych, jak również modernizacji fabryki nagrań płytowych „Odeon” w Warszawie.

W planach Zakładów jest eksport mechanizmów fortepianowych za granicę. Szczególną troską jest opracowanie modeli instrumentów, które by pod każdym względem dostępne były dla świata pracy.

Niezależnie od powyższego nawiązano kontakt z zagranicą na szereg drobnych artykułów muzycznych, których dotkliwy brak odczuwa się na rynku krajowym, a mianowicie: struny i części do instrumentów lutniczych. Sprawa została już partia strun z Anglii zapożyczona częściowo zapotrzebowanie szkół. W drodze jest następna partia.

SPORT

Mistrzostwa piłkarskie Wrocławia

WROCLAW. (tel. wł.) W ubiegłą niedzielę rozegrano pierwszą rundę mistrzostw klasy A okręgu wrocławskiego, w której uzyskano następujące wyniki:

Grupa I
Odra Wrocław — Bielawianka Bielawa — 0:3 (0:1). Polonia Świdnica — Garbarnia Brzeg 2:0 (0:0).

Grupa II
Barycz Milicz — Lustrzanka Walbrzych 2:2 (1:0). Browar Lwówek — KMSS Wrocław 3:2 (3:0). Victoria Sobiecin — ZKS Bielawa 4:3 (3:1).

Grupa III
Julia Białe Kamień — Len Walbrzych 3:4 (3:1). Pafawag Wrocław — Odra Nowa Sól 4:1 (3:0). TUR Strzelin — Gaz Wrocław 6:0 (0:0).

Grupa IV
IKS Wrocław — Pionier Wrocław 3:1 (1:0). TUR Jeńca Góra — Dzierżaw Legnica 3:2 (1:1). Promień Zary — TUR Walbrzych 5:2 (3:0).

Zjednoczeni Poznań — Zryw (Krotoszyn) 10:6

Poznań. W spotkaniu bokserskim poznańscy Zjednoczeni zwyciężyli Zryw (Krotoszyn) 10:6. Wyniki techniczne były następujące (na pierwszym miejscu zawodnicy Zjednoczonych): w wadze muszej Berger pokonał na punkty Drożdżyńskiego, w koguciej Czyżewski zremisował z

Legia — Polonia 3:3 (1:1)

Warszawa. Zamiast rezerwowych drużyn, ligowe zespoły Legii i Polonii rozegrały w niedzielę na stadionie WP mecz piłkarski o mistrzostwo klasy A. Spotkanie zakończyło się wynikiem nierozstrzygniętym 3:3 (1:1). Bramki dla Legii zdobyli: Górski — 2 i Szymański — 1, dla Polonii: Swiercz — 2 i Pruski — 1. Zawody prowadził sędzia Sawicki.

Zwycięstwo piłkarzy węgierskich na Malcie

Malta. Przebywająca na tournée na Malcie węgierska drużyna piłkarska SK Vasas odniosła dalsze wysokie zwycięstwo nad angielską drużyną wojskową w stosunku 7:0.

Niedziela biegów na przełaj w Warszawie

Warszawa. Prawie 400 zawodników i zawodniczek zgromadziło w niedzielę III wojewódzki bieg na przełaj zorganizowany w Warszawie przez OM TUR.

W biegu seniorów na dystansie około 3,5 km zwyciężył Czajkowski (Syrena), który 2 tygodnie temu wygrał również bieg na przełaj „Zryw”. Czas zwycięzcy 13:04,9; drugim był Skrzypiński (OM TUR) 13:20,3; 3. Smigielski (Legia) 13:26,6. W klasyfikacji zespołowej zwyciężył OM TUR — 499 pkt. przed „Zrywem” — 377 pkt. i „Głuchonimi” — 169. Startowało 120 zawodników, z których 81 bieg ukończyło.

Wyniki pozostałych konkurencji były następujące:
Juniorzy do lat 16, dystans około 1.000 m: 1. Rosa OM TUR — 3:16,8; 2. Ochociński (Legia) 3:18,4; 3. Nocek (OM TUR) 3:22,0. Druż-

nowo zwyciężył OM TUR — 465 pkt. przed Legią — 415 pkt. i Zrywem — 368 pkt.

Jun. od 16 do 18 lat: 1. Młodziak (OMTUR Kadra) 7:17, 2. Kreczmanski (OM TUR Kadra) 7:21,8; 3. Dobroczyński (Syrena) 7:25. Klasyfikacja drużynowa: 1. OM TUR — 666 pkt., 2. Syrena — 263 pkt., 3. Zryw — 136 pkt.

Dziewczęta do 16 lat, dystans ok. 500 m: 1. Bożuta (OMTUR) 1:57,7; 2. Bielak (Zryw) 1:59,6; 3. Kotowska (Zryw) 2:02,1. Drużynowo: 1. Zryw — 615 pkt., 2. OM TUR — 287 pkt., 3. Głuchonimi — 73 pkt.

Panie (ponad 18 lat), dystans ok. 1.000 m: 1. Kłosówna (Legia) 3:45,5; 2. Kaniewska (OMTUR) 3:48,8; 3. Szymczak (Zryw) 3:50. Drużynowo: 1. OM TUR — 142 pkt., 2. Głuchonimi — 89 pkt., 3. Legia — 50 pkt. Startowało 11 zawodniczek, 4 nie przybyły do mety.

Punktacja ogólna: 1. OM TUR — 2.059 pkt., 2. Zryw — 1.504 pkt., 3. Legia — 597 pkt., 4. Głuchonimi — 365 pkt., 5. Syrena — 333 pkt. W każdej konkurencji klasyfikowano 50 zawodników (z wyjątkiem biegów kobiet i dziewcząt).

w Krakowie

KRAKÓW. W niedzielę rozegrano w Krakowie organizowany przez Harcerski Klub Sportowy bieg na przełaj, w którym obok wyników indywidualnych punktowano rów-

Ślasy automobiliści przed sezonem

Katowice. Na konstytucyjnym posiedzeniu Zarządu Śląskiego Oddziału Automobilklubu, któremu przewodniczył prezes Oddziału, prezydent miasta Katowice A. Willner, dokonano wyboru prezydium i przewodniczących poszczególnych komisji. W prezydium zasiadają: mgr. Placzkiewicz i mgr. Gadomski jako wiceprezisi. Dr Polikier — skarbnik, inż. Tokarz — gospodarz. Na czele komisji stanęli: dyr. Matula (komisja propagandowa), Pajewski i dyr. Zychon (sportowa), Borowczyk (turystyczna), Nahorski (techniczna), Zdankiewicz (szkoleniowa), Wilanowski (gospodarczo - finansowa), płk. Wesołowski (współpracy automobilistów polskich i czechosłowackich), inż. Maenkov (rozrywkowa), inż. Raddecki (młodzieżowa).

Zebrania zarządu będą się odbywały w każdy czwartek po

niez reprezentacje poszczególnych hufców harcerskich.

Wyniki indywidualne:

Panie na dystansie 880 m.: 1) Bużanka St. 3:14,4; 2) Bużanka A. 3) Królikowska.

Bieg dla chłopców poniżej lat 14 — tu na dystansie 880 m.: 1) Pacek. 2) Topa, 3) Szwarc.

Bieg dla juniorów od 14 do 18 lat na dystansie 2500 m.: 1) Stabnik 8:37,3; 2) Kołodziejczyk, 3) Skrzypek.

Bieg dla seniorów na dystansie 3500 m.: 1) Stawicki 9:56,8; 2) Mazur, 3) Łabus.

Zespołowo zwyciężyła reprezentacja harcerzy z Bochni przed reprezentacją Krakowa powiatu.

w Łodzi

ŁÓDŹ. Dorocznym zwycięzajem na otwarcie sezonu lekkoatletycznej odbyły się biegi na przełaj dla kobiet na dystansie około 1000 m, dla juniorów około 1700 m oraz dla seniorów około 6.500 m.

W biegu pań startowało 16 zawodniczek. Zwyciężyła Andrzejewska (WIMA) — 4:20; 2) Roczewska (Zryw) — 4:03; 3) Dobrzyński (TUR) — 4:42.

W biegu juniorów startowało 49 zawodniczek, zwyciężył Kowalski (HKS) — 0:023; 3) Sokół (PKS) 6:03,4; 3) Stępień (HKS) — 6:06,1.

W głównym biegu seniorów startowało 14 zawodniczek. Zwyciężył Dychto (PKS) — 14:22,3; 2) Krzeński (PKS) — 14:31; 3) Półtorak (PKS) — 14:32; 4) Ostolski („Legia”). Widzów około 100 osób.

pierwszym miesiąca. Na najbliższą przyszłość planowane są dwie imprezy: wycieczki na Targi Poznańskie i na wystawę w Opolu.

Kto sędziuje w meczu Polska — Czechosłowacja?

Warszawa. Czeskosłowacki Związek Piłki Nożnej proponuje Polskiemu Związkowi Piłki Nożnej na arbitra zawodów Czechosłowacja — Polska w dniu 18 bm. radzieckich sędziów Dmitriewa lub Litizewa.

Upřednio PZPN podał jako kandydatów Rumuna Ilescu, Jugosłowianina Podubskiego lub Bułgara Stojanowa.

Z sali koncertowej w Katowicach

Radiowy koncert symfoniczny Fitelberg, Lutosławski i Smendzianka

Czwartkowy koncert Orkiestry Symf. Pol. Radia pod dyr. G. Fitelberga ze względu na prawykonywanie nowego dzieła symfonicznego kompozytora polskiego, a mianowicie I Symfonii Witolda Lutosławskiego, był wydarzeniem w skali ogólnopolskiej.

Wykonane niedawno, również pod batutą dyr. G. Fitelberga, Wariacje Symfoniczne W. Lutosławskiego, napisane o 10 lat wcześniej, przed pierwszą jego Symfonią, były już zapowiedzią talentu wybitnego i oryginalnego. Porównanie tych dwóch dzieł pozwala dziś na pewne stwierdzenie istotnie wspaniałego rozwoju i dojrzałości zarówno talentu, jak i techniki kompozytorskiej Lutosławskiego.

Rozumie się, że dla zgłębienia i fachowej oceny tak poważnego dzieła nie wystarczy jedno czy dwukrotne wysłuchanie, niemniej jednak prawykonywanie Symfonii daje możność wyrobienia sadu ogólnego, który określilibyśmy jednym zdaniem: — I Symfonia W. Lutosławskiego jest mistrzowskim dziełem w pełni dojrzałego, utalentowanego twórcy. A oto kilka przesłanek, które upoważniają do takiego sądu: Symfonia jest dziełem doskonale skomponowanym, tzn. jednolitym, w ogólnym swoim przebiegu ideowym, a równocześnie zróżnicowanym w ogniach składowych, wszakże nie tak, aby jednostka dzieła rozbiła, lecz aby przez jasne skonstruowanie uzupełniały się wzajemnie. Tę samą mądrość konstrukcyjną dostrzec można było w budowie poszczególnych ogniw, w każdym miejscu żywych, bez martwych punktów, bez rozwleceń, bez zbędnych powtórzeń. Był to język zwięzły, pełen treści symfonicznej. I Symfonia Lutosławskiego zaliczyłbym do rzadkiego dla mnie rodzaju muzyki, która budzi stany emocjonalne samym dźwiękiem, która nie nasuwając wyobraźni żadnych skojarzeń pozamuzycznych, żadnego programu treściowego, daje jednak w rezultacie pełnię wrażeń przeżyć muzycznych. Symfonia jest tego rodzaju dziełem, którego np. nie mogą sobie wyobrazić w wyciągu fortepianowym. Materiał tematyczny jest tu nierozłączny z instrumentem, jego barwą i jego charakterem, często wyłącznie z pewnym tylko rejestrem instrumentu. Przy tym budzi podziw Lutosławski celowością

5,58 Sygnal i zapowiedź stacji. 6,00 Sygnal i „Kiedy ranne”. 6,05 Gimnastyka. 6,15 Wiadomości. 6,20 Zegarzynka muzyczna. 6,50 Program. 7,00 Sygnal czasu i dziennik. 7,15 Zegarzynka muzyczna. 8,20 Informacje. 8,35 Skrzynka P. C. K. 8,35 Odcinek powieści. 8,50 Muzyka. 9,00 Gazetka radiowa dla szkół. 9,15 Program. 9,20 Koncert reklamowy. 9,40 Koncert 23. czeń. 11,57 Sygnal czasu i hejnał. 12,04 Dziennik. 12,25 Pogadanka filmowa. 12,30 Koncert dla młodzieży. 12,30 Muzyka. 13,40 Audycja Min. Oświaty. 14,00 Utwory na klarnet i fortepiano. 14,20 Muzyka. 14,30 Audycja dla dzieci. 14,50 Komunikaty. 15,00 Informacje. 15,15 Aktualia. 15,25 Muzyka. 15,30 „Ślask — Warszawa”. 15,40 Audycja dla dzieci. 16,00 Dziennik. 16,25 Skrzynka P. C. K. 16,30 „Głos Młodzieży”. 16,40 „Bitwa pod Racławicami”. 17,00 „Ułubione melodie”. 17,45 RUL — „Kraj i ludzie”. 18,00 Lekcja jęz. rosyjskiego. 18,15 Muzyka taneczna. 18,45 Odcinek powieści. 19,00 Audycja dla wojska. 19,30 „Wieczorna serenada”. 20,00 Dziennik. 21,00 Audycja chopinowska. 21,50 Pogadanka sportowa. 22,00 Muzyka lekka. 22,45 Program. 22,50 Muzyka lekka. 23,00 Dziennik. 23,15 Program. 23,30 Koniec audycji.

i trafnością w użyciu instrumentów czy grup instrumentalnych w przebiegach solach, czy w kolosalnych zestawieniach tutti. W jego instrumentacji wszystko co napisane jest potrzebne i znakomicie słyszalne, przy tym nieomylnie w efekcie. Przez to nieco jednostronne oświetlenie chciałbym zwrócić uwagę na wybitną symfoniczność tego dzieła, które jest głównym czynnikiem, oddziaływającym na słuchacza. Inne elementy tego mistrzowskiego utworu, jak struktura melodyczna, rytmiczna i harmoniczna tematów, ich wykorzystanie strońniące od wszelkich pozorów, mechanicznych czy kombinatorskich kalkulacji, zdrowo rozumiana, służąca podkreśleniu indywidualności i dobrej słyszalności poszczególnych głosów polifonia, również bez uczonych popisów, budziły przy słuchaniu symfonii Lutosławskiego szczerze zadowolenie i uznanie dla talentu kompozytora.

Na wskroś nowoczesny język muzyczny Lutosławskiego nie jest oczywiście łatwy dla słuchacza i chowanego na muzyce klasycznej i romantyków, zrozumiałym od razu nie będzie. Dla tego tym wszystkim, których po pierwszym wysłuchaniu symfonia ta nie zachwycała, w stopniu takim jak piszącego te słowa, radziłbym posłuchać jej przy okazji po raz drugi, trzeci i ewentualnie czwarty, a wtedy sąd o tym reprezentacyjnym dla najnowszej polskiej twórczości symfonicznej utworze będzie z pewnością inny.

Mistrzowskie wykonanie tego dzieła pod batutą Grzegorza Fitelberga to jeszcze jedna poważna pozycja w szeregu zasług dla polskiej kultury muzycznej i jeszcze jeden liść do wieńca sławy znakomitego dyrygenta. Strata byłoby również gdyby symfonii Lutosławskiego w tym wykonaniu nie nagrano na płytę.

Również Orkiestrze Symf. Pol. Radia za kolosalny wysiłek uświetniony pełnym sukcesem, należą słowa pełne uznania.

W omawianym koncercie wzięło również udział młoda, utalentowana uczennica Henryka Szostakowicza Regina Smendzianka, wykonująca pięknie Koncert f-moll Szopena. Niezapomniana wszakże będzie Smendzianka jako wykonawczyni koncertu C-dur Beethovena w pałacu w Warszawie.

M. Józef Michałowski